

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

31 березня 2023 року

Київ

№ 42

Про затвердження змін до
деяких нормативно-правових актів
Національного банку України

Відповідно до статей 7, 15, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 27, 28, 29, 30, 39 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, з метою забезпечення виконання Національним банком України функцій щодо державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до:

1) Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 11 грудня 2020 року № 157, що додаються;

2) Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 01 лютого 2021 року № 12 (зі змінами), що додаються;

3) Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 лютого 2021 року № 22, що додаються;

4) Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30, що додаються.

2. Унести зміни до:

1) Положення про здійснення Національним банком України безвізного нагляду на ринках небанківських фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 28 грудня 2020 року № 169 (зі змінами), виклавши його в новій редакції, що додається;

2) постанови Правління Національного банку України від 01 лютого 2021 року № 12 “Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг” (зі змінами), доповнивши її після пункту 3 новим пунктом 3¹ такого змісту:

“3¹. Учасник ринку небанківських фінансових послуг, якщо до закінчення строку, встановленого в рішенні про застосування заходу впливу, прийнятого відповідно до Положення, нормативно-правовий акт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України або Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, норму якого було порушено, втратив чинність, у строк, визначений у такому рішенні, забезпечує приведення своєї діяльності у відповідність до вимог нормативно-правового акта Національного банку, який містить аналогічну норму.”.

3. Національний банк України приймає рішення про визнання структури власності надавача фінансових послуг непрозорою відповідно до Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30, у порядку, що діяв до набрання чинності цією постановою, якщо структуру власності надавача фінансових послуг не приведено у відповідність до вимог щодо її прозорості в строк, встановлений Національним банком України відповідно до пункту 49 розділу VII Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 14 квітня 2021 року № 30, у редакції, що діяла до набрання чинності цією постановою.

4. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома небанківських надавачів платіжних послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

Аркуш погодження додається.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42

Зміни до Положення про встановлення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок, та порядок їх застосування

1. У додатку 1:

1) рядки 2, 5 та 6 таблиці викласти в такій редакції:

“

1	2	3	4	5	6	7	8
2	1.1	Виконання заходів впливу	Протягом періоду оцінювання до страховика не застосовувалися заходи впливу	Протягом періоду оцінювання до страховика застосовано один захід впливу, який станом на дату оцінювання виконано або строк виконання за яким ще не настав	Протягом періоду оцінювання до страховика застосовано два і більше заходів впливу, які станом на дату оцінювання виконано або строк виконання за якими ще не настав	Протягом періоду оцінювання до страховика застосовано один (або більше) захід впливу, який станом на дату оцінювання не був виконаний у встановлений строк	35

”;

“

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Наявність в актуарному звіті за попередній рік інформації про адекватність формування страхових резервів (для страховиків, що подавати актуарний звіт)	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів, немає рекомендації щодо методики формування окремих видів резервів	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів, але актуарієм надано рекомендації щодо методики формування окремих видів резервів	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, виявлено недостатність формування резервів за окремим видом страхування, але актуарієм підтверджено в повній мірі достатність та адекватність сформованих страхових резервів (сукупних), актуарієм надано рекомендації щодо зміни методики формування окремих видів	Актуарієм, який склав та підписав такий актуарний звіт, виявлено недостатність формування резервів за окремими видами страхування та встановлено факт недоформування страхових резервів (сукупних) або є факт неподання страховиком актуарного звіту за попередній рік	15

					резервів у зв'язку з неможливістю її використання		
6	1.5	Загальний рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	20

”;

2) Пояснення до критеріїв оцінювання ступеня ризику страховика доповнити новим пунктом такого змісту:

“2. Показники критеріїв 1.5 визначаються Національним банком відповідно до порядку здійснення оцінки ризику порушення прав споживачів фінансових послуг учасниками ринку фінансових послуг України, установленого Національним банком.”.

2. У додатку 2:

1) рядки 2 та 5 таблиці викласти в такій редакції:

“

1	2	3	4	5	6	7	8
2	1.1	Виконання заходів впливу	Протягом періоду оцінювання до кредитної	Протягом періоду оцінювання до кредитної	Протягом періоду оцінювання до кредитної	Протягом періоду оцінювання до кредитної	35

1	2	3	4	5	6	7	8
			спілки не застосовувалися заходи впливу	спілки було застосовано один захід впливу, який станом на дату оцінювання виконано або строк виконання за яким ще не настав	спілки було застосовано два і більше заходів впливу, які станом на дату оцінювання виконано або строк виконання за якими ще не настав	спілки було застосовано один (або більше) захід впливу, який станом на дату оцінювання не виконано в установленій строк	

”;

“

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Загальний рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	30

”;

2) додаток доповнити двома новими абзацами такого змісту:

“Пояснення до критеріїв оцінювання ступеня ризику кредитної спілки

1. Показники критеріїв 1.4 визначаються Національним банком відповідно до порядку здійснення оцінки ризику порушення прав споживачів фінансових послуг учасниками ринку фінансових послуг України, встановленого Національним банком.”.

3. У додатку 3:

1) рядки 2 та 5 таблиці викласти в такій редакції:

“

1	2	3	4	5	6	7	8
2	1.1	Виконання заходів впливу	Протягом періоду оцінювання до учасника не застосовувалися заходи впливу	Протягом періоду оцінювання до учасника було застосовано один захід впливу, який станом на дату оцінювання виконано або строк виконання за яким ще не настав	Протягом періоду оцінювання до учасника було застосовано два і більше заходів впливу, які станом на дату оцінювання виконано або строк виконання за якими ще не настав	Протягом періоду оцінювання до учасника не застосовувалися заходи впливу	25

”;

“

1	2	3	4	5	6	7	8
5	1.4	Рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг за видом фінансової послуги, крім ломбарду. Загальний рівень ризику порушення прав споживачів фінансових послуг для ломбарду	Низький	Середній	Високий	Дуже високий	65

”;

2) Пояснення до критеріїв оцінювання ступеня ризику фінансової компанії, юридичної особи, яка не є фінансовою установою, але має право надавати послуги з фінансового лізингу (лізингодавця), ломбарду доповнити новим пунктом такого змісту:

“2. Показники критеріїв 1.4 визначаються Національним банком відповідно до порядку здійснення оцінки ризику порушення прав споживачів фінансових послуг учасниками ринку фінансових послуг України, установленого Національним банком.”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42

Зміни до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг

1. У розділі I:

1) пункт 2 після слів “(далі – законодавство про захист прав споживачів),” доповнити словами “порушення вимог щодо структури власності надавача фінансових послуг, умов провадження діяльності з надання фінансових послуг, здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійних умов),”;

2) підпункт 1 пункту 3 викласти в такій редакції:

“1) застосуванням Національним банком заходів впливу за порушення учасниками ринку небанківських фінансових послуг валютного законодавства, законодавства, що регулює діяльність на платіжному ринку, законодавства про захист прав споживачів на платіжному ринку, а також законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;”;

3) підпункти 1, 2 пункту 5 викласти в такій редакції:

“1) документ, у якому зафіксовані порушення або зазначені ознаки здійснення ризикової діяльності, – документ, складений за результатами інспекційної перевірки, безвізного нагляду/розгляду справ про порушення прав споживачів фінансових послуг, нагляду за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг і контролю за дотриманням законодавства України про рекламу фінансових послуг або за результатами контролю за дотриманням вимог щодо структури власності надавача фінансових послуг, умов провадження діяльності з надання фінансових послуг, включаючи діяльність ЕКА, здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійних умов) (далі – документ, у якому зафіксовані порушення);

2) ліцензія – ліцензія на провадження діяльності з надання фінансових послуг, включаючи ліцензію на діяльність ЕКА/ліцензія на торгівлю валютними цінностями, видана Національним банком (крім банківської ліцензії), або ліцензія на провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), видана Національним банком, Державною комісією з регулювання ринків фінансових послуг України

або Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;”.

2. У розділі III:

1) пункт 8 доповнити двома новими підпунктами такого змісту:

“6) контролю за дотриманням вимог нормативно-правового акта Національного банку, що визначає вимоги до структури власності;

7) нагляду за дотриманням умов провадження діяльності з надання фінансових послуг, включаючи діяльність ЕКА, здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійних умов).”;

2) розділ після пункту 14 доповнити новим пунктом 14¹ такого змісту:

“14¹. Національний банк має право прийняти рішення про застосування заходу впливу у формі електронного документа відповідно до Закону України “Про електронні документи та електронний документообіг”, Закону України “Про електронні довірчі послуги” та законодавства України з питань організації документування управлінської інформації або в паперовій формі.”;

3) підпункт 2 пункту 15 викласти в такій редакції:

“2) повідомляє про прийняте рішення учасника ринку небанківських фінансових послуг або відповідальну особу небанківської фінансової групи (у разі застосування заходу впливу до небанківської фінансової групи) шляхом надсилання рішення про застосування заходу впливу у:

формі електронного документа – на електронну адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи для здійснення офіційної комунікації з Національним банком разом із супровідним листом, підписаним кваліфікованим електронним підписом (далі – КЕП) уповноваженої посадової особи Національного банку; або

паперовій формі (або у формі паперової копії електронного документа/документа в паперовій формі, засвідченої в порядку, установленому законодавством України) – на поштову адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи (далі – поштова адреса), рекомендованим листом разом із копією супровідного листа, засвідченого в порядку, установленому законодавством України.”;

4) розділ після пункту 15 доповнити трьома новими пунктами 15¹–15³ такого змісту:

“15¹. Національний банк у разі прийняття з урахуванням вимог законодавства рішення про застосування заходу впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи, місцезнаходження якого/учасників якої відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є населений пункт територіальної громади/територія, який/яка

відповідно до законодавства віднесені до території активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України згідно з переліком, що формується у порядку, установленому Кабінетом Міністрів України, за умови, що стосовно відповідного населеного пункту територіальної громади/території не визначено дати завершення бойових дій/дати завершення тимчасової окупації (далі – територія активних бойових дій), повідомляє такого учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальну особу небанківської фінансової групи про прийняте рішення про застосування заходів впливу в порядку, визначеному в абзаці другому підпункту 2 пункту 15 розділу III цього Положення (за умови, якщо електронна адреса такої особи не розташована на заборонених законодавством України ресурсах/сервісах).

15². Національний банк оприлюднює рішення про застосування заходу впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи, місцезнаходження якого/учасників якої є територія активних бойових дій, на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку у строк, визначений в абзаці першому пункту 15 розділу III цього Положення, з дотриманням вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом (у разі неможливості доставлення електронного повідомлення засобами автоматизованих систем або, якщо електронна адреса учасника ринку небанківських фінансових послуг/учасника небанківської фінансової групи, місцезнаходження якого/якої є територія активних бойових дій, розташована на заборонених законодавством України ресурсах/сервісах).

15³. Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи, місцезнаходження якого/якої є територія активних бойових дій, вважається належним чином повідомленим(ною) про прийняте рішення про застосування заходу впливу до такого учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи в порядку, визначеному в пункті 15² розділу II цього Положення, з робочого дня, наступного за днем оприлюднення прийнятого рішення про застосування заходу впливу на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.”;

5) розділ після пункту 17 доповнити новим пунктом 17¹ такого змісту:

“17¹. Учасник ринку небанківських фінансових послуг, щодо якого Національний банк застосував захід впливу, зобов’язаний усунути порушення, що стало підставою для застосування заходу впливу, у строк, визначений у такому рішенні Національного банку (у разі визначення такого строку).”;

б) пункт 18 викласти в такій редакції:

“18. Національний банк запрошує керівника учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи/уповноважену особу ЕКА, іншу особу, яка стала об’єктом перевірки Національного банку та щодо якої повинно бути прийнято рішення,

представника уповноваженого органу управління у відповідності до Закону про ЕКА (далі – запрошена особа) у разі розгляду Правлінням/Комітетом з питань нагляду/уповноваженою посадовою особою Національного банку питання щодо застосування заходу впливу для участі в засіданні з метою надання пояснень/заперечень стосовно допущених порушень.

Запрошення надсилається не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати проведення засідання Правління/Комітету з питань нагляду/розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку на електронну адресу або в паперовій формі на поштову адресу учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи.

Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи для участі в засіданні Правління/Комітету з питань нагляду/розгляді питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку має надати Національному банку інформацію (ідентифікаційні дані) про запрошену особу в порядку та обсязі, зазначених в запрошенні Національного банку [у разі неможливості участі запрошеної особи в засіданні Правління/Комітету з питань нагляду особисто надати інформацію про представника/представників учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи/запрошеної особи (далі – представник)].

Запрошена особа/представник має право брати участь у засіданні особисто або дистанційно за допомогою засобів аудіо-, візуального зв'язку. Конкретний спосіб участі в засіданні запрошеної особи/представника Національний банк визначає у відповідному запрошенні.

Не надання інформації щодо участі запрошеної особи/представника, відсутність (нез'явлення або невзяття участі дистанційно запрошеної особи/представника на/в засідання/засіданні Правління/Комітету з питань нагляду або під час розгляду питання про застосування заходу впливу уповноваженою посадовою особою Національного банку, не проходження запрошеною особою/представником ідентифікації не є підставою для відкладення Правлінням/Комітетом з питань нагляду або уповноваженою посадовою особою Національного банку розгляду питання щодо застосування заходів впливу до учасника ринку небанківських фінансових послуг/небанківської фінансової групи.”;

7) у пункті 21 слова та цифри “статтями 41 та 41¹” замінити словом та цифрами “статтею 41”;

8) пункт 25 викласти в такій редакції:

“25. Учасник ринку небанківських фінансових послуг/відповідальна особа небанківської фінансової групи подає Національному банку документи/копії документів/інформацію, визначені в пункті 29, абзаці другому пункту 30, пункті 31 розділу IV, пунктах 41, 42, 45, 46 розділу V, пункті 54 розділу VI, пункті 62

розділу VII, пунктах 75, 82–84 розділу IX, пунктах 89, 92, 101 розділу XI, пункті 108 розділу XII, пункті 114, абзаци другому пункту 115, пункті 116, абзаци другому пункту 118, пункті 121 розділу XIII, пункті 130 розділу XIV, пунктах 142, 144 розділу XVI, абзаци третьому пункту 149, пунктах 151, 153, 160 розділу XVII, пункті 166 розділу XVIII, пункті 172, абзаци першому пункту 174, пункті 175 розділу XIX, пункті 182 розділу XX, пунктах 187, 188, 191, 192 розділу XXI, пунктах 200, 202, 203 розділу XXII цього Положення, одним із таких способів:

1) у формі електронного документа з накладанням КЕП через вебпортал Національного банку, розміщений на вебсторінці: <https://portal.bank.gov.ua>;

2) у формі електронного документа з накладанням КЕП електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку: nbu@bank.gov.ua.

Електронні документи, які подаються Національному банку, мають бути повними, належної якості (у яких можна прочитати всі зазначені в них відомості) та у визначених форматах, структурі та вигляді (включаючи у форматі doc, .docx, .rtf, .xls, .xlsx, або .pdf);

3) у паперовій формі з одночасним обов'язковим поданням електронних копій цих документів без накладання КЕП на цифрових носіях інформації [компакт-дисках (CD, DVD) або USB-флешнакопичувачах].

Електронні копії документів створюються шляхом сканування з документів у паперовій формі з урахуванням таких вимог:

документ сканується у файл формату pdf;

сканована копія кожного окремого документа зберігається як окремий файл;

файл повинен мати коротку назву латинськими літерами, що відображає зміст і реквізити документа;

документи, що містять більше однієї сторінки, скануються в один файл;

роздільна здатність сканування має бути не нижче ніж 300 dpi.”;

9) розділ після пункту 25 доповнити новим пунктом 25¹ такого змісту:

«25¹. Сторінки (аркуші) копії документів, які передаються учасником ринку небанківських фінансових послуг/відповідальною особою небанківської фінансової групи до Національного банку в паперовій формі, повинні бути пронумеровані, прошиті та на зворотному боці останнього аркуша такої копії в місці скріплення ниток наклеюється папір розміром 50 x 50 міліметрів і на ньому зазначається напис: “Пронумеровано та прошито ... арк.” (зазначається кількість аркушів цифрами та словами) і проставляється відмітка про засвідчення копії документа в порядку, визначеному в абзаци третьому пункту 25¹ розділу III цього Положення.

На лицьовому боці у верхньому правому куті першого аркуша копії документа проставляється відмітка “Копія”.

Копії документів, які передаються учасником ринку небанківських фінансових послуг/відповідальною особою небанківської фінансової групи до Національного банку в паперовій формі, мають бути належної якості (що дає змогу прочитати всі зазначені в них відомості), засвідчуються підписом керівника/уповноваженої особи учасника ринку небанківських фінансових послуг/відповідальної особи небанківської фінансової групи із зазначенням найменування його/її посади, власного імені, прізвища, дати засвідчення та проставленням напису “Згідно з оригіналом”.».

3. У підпункті 2 пункту 53 розділу VI слова “реквізити, на які” замінити словами “реквізити рахунку Національного банку, на який”.

4. У розділі VII:

1) у заголовку розділу слова “на провадження діяльності з надання фінансових послуг” виключити;

2) пункт 55 викласти в такій редакції:

“55. Рішення про тимчасове зупинення ліцензії, рішення про відкликання (анулювання) ліцензії, уключаючи анулювання ліцензії на здійснення діяльності ЕКА (далі – рішення про відкликання ліцензії) приймає Правління/Комітет з питань нагляду.”;

3) в абзаці першому пункту 59:

слова “на провадження діяльності з надання фінансових послуг” виключити;

цифри “10” замінити цифрами “11”;

абзац доповнити словами “, та у разі порушення законодавства про захист прав споживачів, відповідно до вимог частини першої статті 28 Закону про споживче кредитування.”;

4) у пункті 60 слова “на провадження діяльності з надання фінансових послуг” виключити;

5) підпункт 1 пункту 62 доповнити словами “, який має містити інформацію про вжиті заходи для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення”;

6) підпункт 1 пункту 63 викласти в такій редакції:

“1) приймає рішення про поновлення дії ліцензії не пізніше 20 робочих днів із дня отримання Національним банком від учасника ринку небанківських фінансових послуг документів, визначених у пункті 62 розділу VII цього Положення;”;

7) розділ після пункту 63 доповнити новим пунктом 63¹ такого змісту:

“63¹. Перебіг строку прийняття рішення про поновлення дії ліцензії, яка була тимчасово зупинена, зупиняється:

1) на строк до отримання Національним банком додаткових/уточнюючих документів, інформації, пояснень та поновлюється з дня, наступного за днем їх отримання;

2) у разі прийняття Національним банком рішення про проведення позапланової інспекційної перевірки учасника ринку небанківських фінансових послуг, який надав документи, визначені в пункті 62 розділу VII цього Положення, і поновлюється з дати розгляду Комітетом з питань нагляду результатів такої позапланової інспекційної перевірки.”.

5. Пункт 66 розділу VIII викласти в такій редакції:

“66. Ознаками систематичного порушення небанківською фінансовою установою законних вимог Національного банку, наявність яких може бути підставою для прийняття Національним банком рішення про призначення тимчасової адміністрації згідно з пунктом 1 частини першої статті 46 Закону про фінансові послуги, є:

1) невиконання небанківською фінансовою установою протягом останніх 12 місяців двох або більше законних вимог Національного банку, визначених у пунктах 15, 19 частини першої статті 28 та/або частиною шостою статті 29 Закону про фінансові послуги;

2) невиконання небанківською фінансовою установою протягом останніх 12 місяців двох або більше заходів впливу Національного банку у вигляді зобов'язання вжити заходів для усунення порушення та/або вжити заходів для усунення причин, що сприяли вчиненню порушення, або тимчасового зупинення ліцензії;

3) повторне вчинення небанківською фінансовою установою порушення законодавства про фінансові послуги в частині дотримання обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами протягом 90 днів з дня застосування Національним банком заходів впливу за порушення, визначені в підпункті 3 пункту 66 розділу VIII цього Положення.”.

6. У розділі IX:

1) пункт 76 доповнити новим абзацом такого змісту:

“План відновлення фінансової стабільності кредитної спілки наведено в додатку до цього Положення.”;

2) пункт 77 викласти в такій редакції:

“77. План відновлення фінансової стабільності небанківської фінансової установи:

1) може містити інші положення, спрямовані на відновлення фінансової стабільності та усунення виявлених порушень законодавства України про фінансові послуги;

2) засвідчується підписами керівника, а також головного бухгалтера небанківської фінансової установи/особи, яка здійснювала актуарні розрахунки (у разі здійснення таких розрахунків для страховика). Така особа має відповідати кваліфікаційним вимогам до осіб, які можуть займатися актуарними розрахунками та посвідчувати їх, відповідно до законодавства.

Страховик під час складання додатків до Плану відновлення фінансової стабільності має впевнитися є чи немає потреби додавати до нього документ, визначений в підпункті 2 пункту 78 розділу IX цього Положення.”;

3) у підпункті 1 пункту 78 слова “звітні дані” замінити словами “дані звітності”.

7. У розділі X:

1) абзац другий пункту 86 виключити;

2) абзац другий пункту 87 виключити.

8. Положення доповнити новим додатком такого змісту:

“Додаток
до Положення про застосування
Національним банком України
заходів впливу у сфері
державного регулювання
діяльності на ринках
небанківських фінансових послуг
(пункт 76 розділу IX)

План відновлення фінансової стабільності кредитної спілки

I. Опис структури та змісту

1. План відновлення фінансової стабільності кредитної спілки (далі – План) складається з таких розділів:

1) аналіз причин, які призвели до порушення;

2) помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану кредитної спілки до повного усунення порушення в межах строку виконання плану відновлення фінансової стабільності;

3) детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності;

4) строки виконання плану відновлення фінансової стабільності;

5) порядок і форма звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності;

6) ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності;

7) ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності, та заходи, яких вживатиме кредитна спілка для запобігання та мінімізації таких ризиків.

2. У розділі “Аналіз причин, які призвели до порушення” зазначаються:

1) основні недоліки в діяльності кредитної спілки щодо надання фінансових послуг своїм членам та іншим кредитним спілкам (далі – недоліки), які призвели до вчинення або мали істотний вплив на вчинення кредитною спілкою порушень та можуть включати:

суттєве зростання витрат на формування резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок унаслідок зростання прострочення наданих кредитною спілкою кредитів;

здійснення ризикової кредитної політики кредитної спілки (концентрація кредитних ризиків; суттєва частка кредитів, наданих пов’язаним із кредитною спілкою особам);

низький рівень диверсифікації категорій позичальників (доходи позичальників мають сезонне коливання, сфера зайнятості позичальників чутлива до змін ринкової кон’юнктури, викликаних, у тому числі зовнішніми факторами, – військові дії, упровадженням Урядом карантину та інших обмежень);

неефективність роботи з простроченими кредитами;

отримані збитки від операційної діяльності кредитної спілки;

недостатність доходів та/або надмірність витрат, у тому числі і операційних; зростання зобов’язань за внесками (вкладами) на депозитних рахунках членів кредитної спілки швидшими темпами, ніж зростання наданих кредитів;

скорочення обсягів наданих кредитів швидшими темпами, ніж зобов’язань за внесками (вкладами) на депозитних рахунках членів кредитної спілки;

низька якість оцінки кредитоспроможності позичальників перед видачою кредитів;

неефективність процентної політики (перевищення процентних ставок за залученими внесками (вкладами) на депозитні рахунки членів кредитної спілки над процентними ставками за наданими кредитами);

зростання поточних операційних витрат та витрат, пов’язаних з обслуговуванням зобов’язань кредитної спілки;

зростання витрат, пов'язаних із діяльністю відокремлених підрозділів кредитної спілки, та необґрунтованою чисельністю найманих працівників кредитної спілки;

зростання питомої ваги непродуктивних активів;

неефективна політика управління основним капіталом кредитної спілки (збиткова діяльність, немає відрахувань з доходу кредитної спілки до резервного капіталу);

неефективність систем управління ризиками, внутрішнього контролю або їх окремих компонентів;

2) зобов'язання, що для усунення порушення та відновлення фінансової стабільності кредитна спілка своєчасно виконає всі заходи Плану, затвердженого Національним банком.

3. Розділ “Помісячний графік відновлення порушених нормативів, інших показників фінансового стану кредитної спілки до повного усунення порушення в межах строку виконання плану відновлення фінансової стабільності” включає інформацію щодо:

1) прогнозних значень розрахункових показників, яких планується досягти під час виконання Плану, перелік яких визначено в таблиці 1 додатка до Положення про застосування Національним банком України заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг (далі – Положення), з помісячною деталізацією;

2) динаміки відновлення ключових показників, яких планується досягти під час виконання Плану, перелік яких визначено в таблиці 1 додатка до Положення, з помісячною деталізацією.

4. У розділі “Детальний опис заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності” зазначається детальна інформація щодо заходів, які кредитна спілка зобов'язується виконати для усунення порушень та відновлення фінансової стабільності, такі заходи можуть включати:

1) підтримку/відновлення розміру основного/капіталу;

2) удосконалення системи управління основним капіталом;

3) збільшення розміру вступних та обов'язкових внесків;

4) скорочення операційних витрат;

5) збільшення доходів;

6) скорочення частки непродуктивних активів;

- 7) реструктуризації кредитів;
- 8) удосконалення системи управління ризиками, внутрішнього контролю;
- 9) посилення моніторингу за виданими кредитами, запровадження системи раннього реагування на несплату/несвоєчасну сплату за виданими кредитами починаючи з сьомого дня прострочення;
- 10) удосконалення процесу роботи з позичальниками;
- 11) удосконалення системи заходів щодо повернення прострочених кредитів;
- 12) удосконалення процентної політики;
- 13) підтримку/відновлення рівня ліквідності;
- 14) підтримку балансу ліквідності;
- 15) реорганізацію кредитної спілки (злиття, приєднання).

5. Кредитна спілка в розділі “Строки виконання плану відновлення фінансової стабільності” визначає конкретні строки виконання заходів, визначених у Плані, з урахуванням пункту 81 розділу IX Положення.

6. У розділі “Порядок і форма звітування про виконання плану відновлення фінансової стабільності” зазначаються:

1) форма звіту про виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки (таблиці 2 та 3 додатка);

2) щомісячне (до _____ числа, наступного за звітним (цифрове позначення дати) місяцем) подання звіту про виконання Плану до Національного банку у формі електронного документа з накладеним кваліфікованим електронним підписом електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку – nbu@bank.gov.ua.

7. У розділі “Ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності, їх прогностні значення та строки досягнення” (таблиця 4 додатка) зазначаються показники, наведені в таблиці 1 додатка.

8. У розділі “Ризики, що впливають на виконання плану відновлення фінансової стабільності та заходи, яких уживатиме кредитна спілка для запобігання та мінімізації таких ризиків” зазначаються:

- 1) перелік ризиків, які впливають/можуть вплинути на виконання Плану;
- 2) ймовірність настання ризиків, які впливають/можуть вплинути на виконання Плану, визначена кредитною спілкою;
- 3) сценарії виконання Плану з урахуванням переліку ризиків та ймовірності їх настання;
- 4) заходи щодо запобігання та мінімізації ризиків, які впливають/можуть вплинути на виконання Плану.

9. План може містити інші положення, спрямовані на відновлення фінансової стабільності та усунення виявлених порушень законодавства України про фінансові послуги.

10. До Плану додаються:

- 1) прогнозна фінансова звітність, складена станом на останню дату кожного місяця в межах строку виконання Плану;
- 2) прогнозні дані звітності, складені станом на останню дату кожного місяця в межах строку виконання Плану, у складі залежно від нормативів та обмежень, яких вимагається досягнути;
- 3) інформація про всі припущення, використані кредитною спілкою під час прогнозування показників звітності;
- 4) зобов'язання, що для усунення порушення та відновлення фінансової стабільності своєчасно виконає всі заходи Плану, затвердженого Національним банком.

II. Ключові/розрахункові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності

Таблиця 1

№ з/п	Ключові показники	Розрахункові показники			
		номер показника	базові показники	номер показника	додаткові показники

1	2	3	4	5	6
1	Норматив фінансової стійкості (K1)	1.1	Капітал		
2		1.2	Загальна сума зобов'язань кредитної спілки		
3	Норматив достатності капіталу (K2)	2.1	Загальна сума активів кредитної спілки		
4		2.2	Основний капітал у значенні, визначеному нормативно-правовим актом, який встановлює фінансові нормативи, що є обов'язковими для дотримання кредитними спілками		
5	Буфер запасу капіталу	3.1	Буфер запасу (B1)	3.1.1	Загальна сума активів кредитної спілки
6				3.1.2	Кількість адміністративно-територіальних одиниць (далі - АТО), у яких є відокремлені підрозділи кредитної спілки, крім АТО, у якої є кредитна спілка згідно з її місцезнаходженням як юридичної особи
7				3.2	Буфер запасу (B2)

1	2	3	4	5	6
8				3.2.2	Залишок внесків (вкладів) на депозитні рахунки
9	Норматив кредитного ризику (К3)	4.1	Сума залишку зобов'язань перед кредитною спілкою за кредитними договорами всіх пов'язаних із кредитною спілкою осіб		
10		4.2	Капітал		
11	Норматив концентрації кредитних ризиків (К4)	5.1	Сума залишку зобов'язань за кредитами, наданими 10 членам кредитної спілки, із найбільшими такими залишками		
12		5.2	Основний капітал у значенні, визначеному нормативно-правовим актом, який встановлює фінансові нормативи, що є обов'язковими для дотримання кредитними спілками		
13	Норматив запасу ліквідності (К5)	6.1	Прийнятні активи	6.1.1	Величина кожного активу, включеного до суми прийнятних активів
14		6.2	Розрахунковий запас ліквідності	6.2.1	Сума залишку додаткових пайових внесків членів кредитної спілки
15				6.2.2	Сума залишку зобов'язань за внесками

1	2	3	4	5	6
					(вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки
16	Якість кредитного портфеля	7.1	Загальний обсяг кредитного портфеля		
17		7.2	Прострочені кредити		
18	Співвідношення операційних витрат і загальної суми фактично отриманих доходів, зменшених на процентні витрати	8.1	Загальна сума операційних витрат		
19		8.2	Загальна сума отриманих доходів		
20		8.3	Загальна сума витрат, пов'язаних із залученням коштів		
21	Обмеження розміру кредиту, наданого одному члену кредитної спілки	9.1	Загальна сума зобов'язань кредитної спілки		
22		9.2	Сума зобов'язань перед одним членом кредитної спілки		
23	Обмеження загальної суми залучених	10.1	Загальна сума залучених на договірних умовах кредитів банків, кредитів об'єднаної кредитної спілки, грошових коштів інших установ та організацій		

1	2	3	4	5	6
24	на договірних умовах кредитів банків, кредитів ОКС, грошових коштів інших установ та організацій	10.2	Загальна сума зобов'язань кредитної спілки		
25		10.3	Капітал		
26	Обмеження частки непродуктивних активів	11.1	Загальна сума непродуктивних активів	11.1.1	Величина кожного активу, включеного до суми прийнятних активів
27		11.2	Основний капітал у значенні, визначеному нормативно-правовим актом, який встановлює фінансові нормативи, що є обов'язковими для дотримання кредитними спілками		

III. Аналіз виконання ключових та розрахункових показників

Таблиця 2

№ з/п	Показники	Значення показника на момент порушення	Місяць		Відхилення		Виконання Плану
			план	факт	абсолютне значення	відносне значення	
1	2	3	4	5	6	7	8

IV. Аналіз виконання заходів щодо виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки

Таблиця 3

№ з/п	Запланований захід	Виконання заходу
1	2	3

V. Ключові показники, яких планується досягти під час виконання плану відновлення фінансової стабільності кредитної спілки

Таблиця 4

№ з/п	Показники	Значення показника на момент порушення	Значення показника, яке планується досягти під час виконання Плану	Строки, у які планується досягти запланованого значення показника	Обґрунтування строків
1	2	3	4	5	6

VI. Пояснення до додатка

1. Під час заповнення таблиці 4 розділу V ураховується перелік ключових показників, зазначений в таблиці 1 розділу II додатка.”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42

Зміни до Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг

1. У розділі I:

1) у пункті 2:

підпункт 6 після слів “програми перевірки,” доповнити словами “та питань позапланової перевірки,”;

підпункт 8 викласти в такій редакції:

“8) керівник об’єкта перевірки – одноосібний виконавчий орган або голова колегіального виконавчого органу, а в разі його відсутності – член колегіального виконавчого органу або член ради (наглядової, спостережної – за наявності) об’єкта перевірки або інша посадова особа об’єкта перевірки, яка виконує обов’язки керівника об’єкта перевірки на період його тимчасової відсутності;”;

2) підпункт 8 пункту 3 викласти в такій редакції:

“8) контролю за дотриманням об’єктом перевірки вимог Закону про фінансові послуги, Законів України “Про страхування”, “Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності”, законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, у тому числі вимог щодо взаємодії із споживачами та іншими особами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки), інших вимог законодавства України, що регулює діяльність із надання небанківських фінансових послуг, уключаючи нормативно-правові акти Національного банку (далі – законодавство про регулювання діяльності з надання фінансових послуг);”.

2. У розділі II:

1) в абзаці другому пункту 14 слово “запевнення” замінити словом “повідомлення”;

2) у пункті 16:

у підпункті 3 слова “систем автоматизації операцій” замінити словами “всіх інформаційних систем (систем автоматизації операцій)”;

підпункт 7 після слів “контактною особою” доповнити словами “, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи,”;

підпункт 8 викласти в такій редакції:

“8) призначати та проводити інтерв’ю з особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи, та іншими

працівниками об'єкта перевірки за погодженням із керівником інспекційної групи та з попереднім повідомленням контактної особи об'єкта перевірки.

Питання та відповіді під час інтерв'ю фіксуються в письмовій формі.”.

3. У розділі III:

1) заголовок розділу викласти в такій редакції:

“III. Права та обов'язки особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, та працівників об'єкта перевірки”;

2) пункти 18, 19 викласти в такій редакції:

“18. Особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, має право вимагати від інспекторів дотримання обов'язків, визначених у пункті 17 розділу II цього Положення, оскаржувати дії інспекторів перед керівником інспекційної групи, куратором інспекційної перевірки, уповноваженою посадовою особою Національного банку.

19. Особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, і працівники об'єкта перевірки не мають права чинити будь-який тиск на членів інспекційної групи та створювати перешкоди чи будь-яким іншим чином обмежувати їх дії щодо здійснення інспекційної перевірки.”;

3) у пункті 20:

абзаци перший, другий викласти в такій редакції:

“20. Особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, зобов'язана:

1) забезпечити членам інспекційної групи безперешкодний доступ до всіх документів та інформації об'єкта перевірки [у паперовій або в електронній формі (у вигляді електронних файлів, копій документів, виготовлених методом сканування або створення фотокопій, електронних документів, засвідчених КЕП відповідної уповноваженої особи)], уключаючи тих, що містять інформацію з обмеженим доступом, або їх надсилання електронною поштою, або передавання на змінних носіях інформації”;

підпункт 3 після слів “інформаційних систем,” доповнити словами “(систем автоматизації операцій, облікової і реєструючої системи),”;

підпункт 4 викласти в такій редакції:

“4) забезпечити інспекційну групу в день початку інспекційної перевірки службовим приміщенням, яке відповідає вимогам щодо санітарно-епідеміологічних та санітарно-гігієнічних норм, із правом користування ним упродовж усього періоду проведення інспекційної перевірки. Приміщення має бути обладнане потрібними меблями, шафою для зберігання документів (яка закривається на ключ або з можливістю її опечатування), комп'ютерною

технікою. Особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, у разі відсутності можливості виділити інспекційній групі ізольоване від працівників об'єкта перевірки службове приміщення, урахувавши чисельність цієї групи та за згодою керівника інспекційної групи, зобов'язана забезпечити виділення окремих робочих місць, обладнаних відповідно до зазначених вище вимог.

Особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, у разі відсутності можливості забезпечити виконання вимог підпункту 4 пункту 20 розділу III цього Положення зобов'язана надати інспекційній групі інформацію і документи [або їх копії, засвідчені (за запитом керівника інспекційної групи) у порядку, установленому в підпункті 10 пункту 20 розділу III цього Положення], зазначені в підпункті 1 пункту 20 розділу III та пункті 36 розділу VI цього Положення, для їх опрацювання поза місцезнаходженням об'єкта перевірки з дотриманням порядку, установленого в пунктах 38, 39 розділу VI цього Положення, а в разі їх неналежної якості (включаючи низьку роздільну якість шрифту), яка ускладнює опрацювання документів, надає на вимогу керівника інспекційної групи для вилучення оригінали документів, потрібних для подальших наглядових дій;”;

у підпункті 10:

слова “керівника об'єкта перевірки” замінити словами “особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи,”;

слово “його” замінити словом “її”;

підпункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Письмові пояснення, копії документів, витягів з них, що надаються у формі електронних документів/їх копій, мають бути підписані/засвідчені шляхом накладання КЕП відповідної уповноваженої особи об'єкта перевірки.”;

4) розділ доповнити новим пунктом такого змісту:

“20¹. Керівник об'єкта перевірки зобов'язаний з метою створення умов для проведення інспекційної перевірки в разі тимчасової відсутності/ неможливості виконувати свої обов'язки, шляхом призначення особи, яка виконує обов'язки керівника об'єкта перевірки на період тимчасової відсутності керівника об'єкта перевірки.”.

4. У розділі IV:

1) пункт 21 викласти в такій редакції:

“21. Національний банк повідомляє об'єкт перевірки про проведення планової інспекційної перевірки не пізніше ніж за 10 календарних днів до її початку.

Національний банк надсилає повідомлення про проведення планової інспекційної перевірки засобами електронної пошти або поштового зв'язку у випадку, визначеному в пункті 21¹ розділу IV цього Положення.

Повідомлення про проведення планової інспекційної перевірки, яке складено в електронній формі, підписується кваліфікованим електронним підписом уповноваженої посадової особи Національного банку та надсилається електронною поштою Національного банку на електронну адресу об'єкта перевірки, зазначену в Державному реєстрі фінансових установ.

Повідомлення може бути також направлене на іншу офіційну адресу, що стала відома Національному банку під час здійснення офіційної комунікації з об'єктом перевірки під час виконання вимог нормативно-правових актів Національного банку.”;

2) розділ після пункту 21 доповнити новим пунктом 21¹ такого змісту:

“21¹. Національний банк здійснює комунікацію з об'єктом перевірки в паперовій формі в разі неотримання підтвердження доставлення документа, надісланого засобами електронної пошти протягом двох робочих днів із дня його направлення.

Повідомлення про проведення планової інспекційної перевірки в разі його надсилання в паперовій формі оформляється у вигляді листа Національного банку за підписом уповноваженої посадової особи Національного банку або засвідченої в установленому Національним банком порядку копії повідомлення (створеного в електронній формі), підписаного КЕП уповноваженої посадової особи Національного банку.”;

3) пункт 25 викласти в такій редакції:

“25. Планова інспекційна перевірка здійснюється на підставі розпорядчого акта Національного банку про проведення планової інспекційної перевірки, до якого можуть бути внесені зміни (за потреби).

Керівник інспекційної групи під час перевірки повідомляє об'єкт перевірки про зміни до розпорядчого акта Національного банку про проведення планової інспекційної перевірки не пізніше ніж через два робочих дні після їх внесення.”.

5. Пункти 28, 30 розділу V викласти в такій редакції:

“28. Розпорядчий акт Національного банку про проведення позапланової інспекційної перевірки підписує уповноважена посадова особа Національного банку. До розпорядчого акта можуть вноситися зміни (за потреби).

Керівник інспекційної групи під час перевірки повідомляє об'єкт перевірки про зміни до розпорядчого акта Національного банку про проведення позапланової інспекційної перевірки не пізніше наступного робочого дня після їх внесення.”;

“30. Національний банк повідомляє про проведення позапланової інспекційної перевірки об'єкт перевірки не пізніше дня її початку шляхом надсилання повідомлення про проведення позапланової інспекційної перевірки в електронній формі в порядку, визначеному в пункті 21 розділу IV цього Положення, або шляхом вручення повідомлення в паперовій формі особі,

уповноваженій представляти інтереси небанківської фінансової установи, у перший день перевірки.

Керівник інспекційної групи робить відмітку на повідомленні про проведення позапланової інспекційної перевірки в разі відмови особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, отримати таке повідомлення. Повідомлення про проведення позапланової інспекційної перевірки із відміткою про відмову особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, отримати таке повідомлення залишається в Національному банку.”.

6. У розділі VI:

1) пункти 32, 33 викласти в такій редакції:

“32. У перший день планової інспекційної перевірки проводиться зустріч членів інспекційної групи з особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи, та контактною особою об’єкта перевірки.

Керівник інспекційної групи під час зустрічі представляє членів інспекційної групи та вручає особі, уповноваженій представляти інтереси небанківської фінансової установи, належним чином засвідчену копію розпорядчого акта Національного банку про проведення планової інспекційної перевірки та ініціює обговорення предмета, періоду, обсягів, строків та напрямів інспекційної перевірки, комунікації та можливості обміну інформацією, а також інших організаційних питань.

Особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, під час зустрічі представляє контактну особу та посадових осіб об’єкта перевірки, відповідальних за напрями, які підлягають інспекційній перевірці.

33. Керівник інспекційної групи в перший день позапланової інспекційної перевірки вручає особі, уповноваженій представляти інтереси небанківської фінансової установи, копію розпорядчого акта Національного банку про проведення позапланової інспекційної перевірки, яка реєструється об’єктом перевірки у внутрішній системі реєстрації кореспонденції/документообігу, та робиться відмітка про її отримання на іншій копії розпорядчого акта, що залишається в керівника інспекційної групи.

Після вручення копії розпорядчого акта Національного банку проводиться зустріч членів інспекційної групи з особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи, та контактною особою об’єкта перевірки щодо предмета, періоду, обсягів, строків та напрямів інспекційної перевірки, комунікації та можливості обміну інформацією, а також інших організаційних питань.”;

2) розділ після пункту 33 доповнити новим пунктом 33¹ такого змісту:

“33¹. Інформація про призначення контактної особи об’єкта перевірки фіксується в протоколі зустрічі, що складається та підписується в перший день інспекційної перевірки особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи, та членами інспекційної групи.”;

3) пункти 34, 35 викласти в такій редакції:

“34. Відсутність особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, упродовж першого дня перевірки є підставою для складання акта про відмову в проведенні інспекційної перевірки за формою, визначеною в додатку 1 до цього Положення.

35. На вимогу керівника інспекційної групи або особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, за результатами проведених зустрічей у день початку та під час здійснення інспекційної перевірки складаються протоколи зустрічей у межах інспекційної перевірки, що підписуються усіма учасниками таких зустрічей (додаток 2). Один із примірників протоколу подається контактній особі об’єкта перевірки.”;

4) абзац перший пункту 41 викласти в такій редакції:

“41. Інспекційна перевірка завершується проведенням зустрічі за участю особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, та членів інспекційної групи. На зустріч можуть бути запрошені інші працівники Національного банку та/або об’єкта перевірки. Особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, не пізніше дня завершення інспекційної перевірки має право подати керівнику інспекційної групи клопотання про свою участь у засіданні колегіального органу Національного банку, на якому розглядатимуться основні висновки, виявлені порушення і недоліки в діяльності об’єкта перевірки за результатами інспекційної перевірки.”.

7. У розділі VII:

1) пункт 43 викласти в такій редакції:

“43. Члени інспекційної групи несуть відповідальність за висновки, викладені в довідці про перевірку. Висновки формуються на підставі отриманих результатів інспекційної перевірки та інформації/документів, отриманих у межах нагляду, висновків щодо фактів, подій, обставин, осіб, що ґрунтуються на знаннях і досвіді у сфері регулювання та нагляду за діяльністю з надання фінансових послуг, практичному застосуванні законодавства про регулювання діяльності з надання фінансових послуг, законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, включаючи вимог щодо взаємодії із споживачами та іншими особами під час врегулювання простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки), а також на комплексному та всебічному аналізі інформації та пояснень об’єкта перевірки.”;

2) розділ після пункту 46 доповнити новим пунктом 46¹ такого змісту:

“46¹. Керівник інспекційної групи розглядає заперечення (пояснення) та інформує об’єкт перевірки про результати такого розгляду. Куратор інспекційної перевірки може прийняти рішення про проведення зустрічі (включаючи нараду в режимі відеоконференції) для обговорення результатів розгляду заперечень (пояснень) щодо фактів і висновків, викладених у довідці про перевірку, за пропозицією керівника інспекційної групи або за письмовим клопотанням особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи.

Працівники структурних підрозділів Національного банку, до компетенції яких належать питання, що розглядатимуться під час зустрічі, можуть бути залучені до участі в такій зустрічі (за потреби).”;

3) розділ після пункту 53 доповнити новим пунктом 53¹ такого змісту:

“53¹. Керівник інспекційної групи в разі виявлення фактів порушень, які відповідають ознакам, установленим частиною першою статті 41 Закону про фінансові послуги, складає акт про правопорушення, який разом із поясненнями керівника об’єкта перевірки та документами, що стосуються справи, протягом трьох днів надсилає уповноваженій посадовій особі Національного банку, яка має право розглядати питання про накладення штрафу.

Акт про правопорушення складається відповідно до форми, затвердженої розпорядчим актом Національного банку.”.

8. Пункт 63 розділу IX викласти в такій редакції:

“63. Керівник інспекційної групи в разі відмови особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, від отримання примірника акта/відсутності особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, надсилає примірник акта об’єкту перевірки засобами поштового зв’язку (рекомендованим листом із повідомленням про вручення) не пізніше двох робочих днів із дня його складання.”.

9. Додатки 1, 4 викласти в такій редакції:

“Додаток 1
до Положення про організацію,
проведення та оформлення результатів
інспекційних перевірок учасників
ринків небанківських фінансових послуг
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42
(пункт 34 розділу VI)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Акт про відмову в проведенні перевірки

від “__” _____ 20__ року _____ № _____
(місце складення)

1. Ми, які нижче підписали цей акт, члени інспекційної групи Національного банку України відповідно до розпорядчого акта Національного банку України про проведення інспекційної перевірки від “__” _____ 20__ року № _____ (далі – розпорядчий акт Національного банку) уповноважені з _____ до _____ здійснити планову/позапланову перевірку об’єкта перевірки:

_____ [організаційно-правова форма (для юридичної особи)/статус фізичної особи-підприємця]

_____ [найменування (для юридичної особи)/прізвище, власне ім’я, по батькові фізичної особи-підприємця]

_____ [ідентифікаційний код (для юридичної особи)/реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи-підприємця]

прибули “__” _____ 20__ року о __ годині __ хвилин за адресою місцезнаходження об’єкта перевірки:

_____.
(місто/сміт/село, вулиця, номер будівлі, номер корпусу, номер приміщення, інші відомості)

2. Розпорядчий акт Національного банку від “__” _____ 20__ року № _____ о __ годині __ хвилин об’єкту перевірки за місцезнаходженням:

вручено _____
(прізвище, власне ім’я, по батькові, посада особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи)

_____;

- не вручено у зв'язку з _____
(зазначити причину)

3. Усупереч вимогам статті 30 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, пунктів 19, 20 розділу III Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг об’єктом перевірки відмовлено в проведенні перевірки, а саме:

- недопуск членів інспекційної групи Національного банку України до здійснення перевірки за адресою місцезнаходження об’єкта перевірки, а саме:

(детальний опис фактів)

- ненадання документів, інформації щодо предмета перевірки, а саме:

(детальний опис фактів)

- відмова в доступі до приміщень, об’єктів, що використовуються під час надання фінансових послуг, а саме:

(детальний опис фактів)

- відсутність за адресою місцезнаходження об’єкта перевірки протягом першого дня перевірки особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи на час проведення перевірки, а саме:

(детальний опис фактів)

_____;
_____;

здійснено інші дії, що свідчать про відмову в проведенні перевірки:

(детальний опис фактів)

_____.

4. Цей акт складено “ ___ ” _____ 20__ року о ___ годині ___ хвилин у присутності:

(прізвище, власне ім'я, по батькові керівника об'єкта перевірки)

(фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи)

(прізвище, власне ім'я, по батькові, посади інших працівників об'єкта перевірки – у разі їх присутності)

_____.

5. Акт складено та підписано у двох примірниках, що мають однакову юридичну силу.

6. Акт підписали від Національного банку України:

_____ (посада)	_____ (підпис)	_____ (прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____ (посада)	_____ (підпис)	_____ (прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____ (посада)	_____ (підпис)	_____ (прізвище, власне ім'я, по батькові)

7. Акт підписали від об'єкта перевірки:

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

8. Від підписання акта відмовляюся.

Причина відмови від підписання акта: _____

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

- Від підписання акта об'єкт перевірки – фізична особа-підприємець/особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(лася).

Причина відмови від підписання акта: _____

- Від отримання акта об'єкт перевірки – фізична особа-підприємець/особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(лася).

Причина відмови від отримання акта: _____

Факт відмови об'єкта перевірки – фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, від підписання та/або отримання акта засвідчуємо:

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

9. Один примірник акта отримано об'єктом перевірки – фізичною особою-підприємцем/особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи.

“___” _____ 20__ року	_____	_____
(дата)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

Пояснення до додатка 1

1. Пункт 4 не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки – фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки/інших працівників об'єкта перевірки.

2. Щодо пункту 7:

1) пункт не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки – фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки/інших працівників об'єкта перевірки;

2) рядок “Посада” не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи-підприємця.

3. Рядок “Посада” пункту 8 не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи-підприємця.”;

“Додаток 4
до Положення про організацію,
проведення та оформлення результатів
інспекційних перевірок учасників

ринків небанківських фінансових послуг
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42
(пункт 60 розділу VI)

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

Акт про створення перешкод

від “__” _____ 20__ року _____ № _____
(місце складення)

1. Ми, які нижче підписали цей акт, члени інспекційної групи Національного банку України відповідно до розпорядчого акта Національного банку України про проведення інспекційної перевірки від “__” _____ 20__ року № _____ (далі – розпорядчий акт Національного банку) уповноважені з _____ до _____ здійснити планову/позапланову перевірку об’єкта перевірки:

_____ [організаційно-правова форма (для юридичної особи)/статус фізичної особи-підприємця]

_____ [найменування (для юридичної особи)/прізвище, власне ім’я, по батькові фізичної особи-підприємця]

_____ [ідентифікаційний код (для юридичної особи)/реєстраційний номер облікової картки платника податків фізичної особи-підприємця)]

прибули “__” _____ 20__ року о __ годині __ хвилин за адресою місцезнаходження об’єкта перевірки:

_____ (місто/сmt/село, вулиця, номер будівлі, номер корпусу, номер приміщення, інші відомості)

2. Розпорядчий акт Національного банку від “__” _____ 20__ року № _____ о __ годині __ хвилин об’єкту перевірки за місцезнаходженням:

- вручено _____
(прізвище, власне ім’я, по батькові, посада особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи)
_____;
- не вручено у зв’язку з _____
(зазначити причину)
_____.

3. Усупереч вимогам статті 30 Закону України “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, пунктів 19, 20 розділу III Положення про організацію, проведення та оформлення результатів інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг станом на “__” _____ 20__ року об’єктом перевірки створено перешкоди для проведення перевірки, а саме:

- не забезпечено інспекційній групі належні умови для проведення перевірки (приміщення, робочі місця, техніку, засоби зв’язку тощо);
- не забезпечено надання безоплатного доступу в режимі перегляду до інформаційних систем, що потрібні для проведення перевірки, вибірки та вивантаження потрібної інформації для її подальшого аналізу, не надано консультаційну підтримку з питань функціонування таких систем;
- не забезпечено невідкладно зв’язок членів інспекційної групи з контактною особою об’єкта перевірки та посадовими особами, до обов’язків яких належить виконання відповідних операцій (процесів), що підлягають перевірці;
- створено інші перешкоди для проведення перевірки.

4. _____

(детальний опис фактів, що свідчать про створення перешкод)

5. Цей акт складено “__” _____ 20__ року о __ годині __ хвилин у присутності:

(прізвище, власне ім'я, по батькові об'єкта перевірки – фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи)

_____.

(прізвище, власне ім'я, по батькові, посади інших працівників об'єкта перевірки – у разі їх присутності)

6. Акт складено та підписано у двох примірниках, що мають однакову юридичну силу.

7. Акт підписали від Національного банку України:

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

8. Акт підписали від об'єкта перевірки:

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____	_____	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

9. Від підписання акта відмовляюся.

Причина відмови від підписання акта: _____

_____	_____	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

_____; (посада)	_____; (підпис)	_____; (прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____.	_____.	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

10. Один примірник акта отримано об'єктом перевірки – фізичною особою-підприємцем/особою, уповноваженою представляти інтереси небанківської фінансової установи.

“ ___ ” _____ 20__ року _____
(дата) (підпис) (прізвище, власне ім'я, по
батькові)

Від підписання акта об'єкт перевірки – фізична особа-підприємець/особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(лася).

Причина відмови від підписання акта: _____

_____.

Від отримання акта об'єкт перевірки – фізична особа-підприємець/особа, уповноважена представляти інтереси небанківської фінансової установи, відмовився/(лася).

Причина відмови від отримання акта: _____

_____.

Факт відмови об'єкта перевірки – фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти інтереси небанківської фінансової установи, від підписання та/або отримання акта засвідчуємо.

_____;	_____;	_____;
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)
_____.	_____.	_____.
(посада)	(підпис)	(прізвище, власне ім'я, по батькові)

Пояснення до додатка 4

1. Пункт 5 не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки – фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки/інших працівників об'єкта перевірки.

2. Щодо пункту 8:

1) пункт не заповнюється в разі відсутності об'єкта перевірки – фізичної особи-підприємця/особи, уповноваженої представляти об'єкт перевірки/інших працівників об'єкта перевірки;

2) рядок “Посада” не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи-підприємця.

3. Рядок “Посада” пункту 9 не заповнюється для об'єкта перевірки зі статусом фізичної особи-підприємця.”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42

Зміни до Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг

1. У розділі I:

1) абзац перший пункту 1 викласти в такій редакції:

“1. Це Положення розроблено згідно із Законами України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги), Закону України “Про платіжні послуги” та визначає вимоги до структури власності, порядок подання відомостей про структуру власності до Національного банку України (далі – Національний банк) небанківськими фінансовими установами, небанківськими надавачами фінансових платіжних послуг, особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, (далі – надавач фінансових послуг), надавачами обмежених платіжних послуг, юридичними особами, які звертаються до Національного банку за отриманням ліцензії на провадження діяльності з надання фінансових послуг або авторизації діяльності з надання фінансових\обмежених платіжних послуг.”;

2) розділ після пункту 1 доповнити новим пунктом 1¹ такого змісту:

“1¹. Вимоги цього Положення, що стосуються надавачів фінансових послуг, застосовуються до надавачів обмежених платіжних послуг.”;

3) у пункті 3:

підпункти 2, 5 викласти в такій редакції:

“2) вирішальний вплив на управління або діяльність юридичної особи – пряме та/або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами акціями або правом голосу за акціями, часткою в статутному (складеному) капіталі юридичної особи в розмірі 50 і більше відсотків та/або незалежна від формального володіння можливість здійснення такого впливу на управління та/або діяльність юридичної особи;”;

“5) значний вплив на управління або діяльність юридичної особи – пряме та/або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами голосуючими акціями, часткою в статутному (складеному, пайовому) капіталі або правом голосу за акціями, часткою в статутному (складеному,

пайовому) капіталі юридичної особи в розмірі від 10 до 50 відсотків та/або незалежна від формального володіння можливість, здійснення рівнозначного впливу на управління та/або діяльність юридичної особи;”;

пункт після підпункту 11 доповнити новим підпунктом 11¹ такого змісту:

“11¹) надавач фінансових платіжних послуг – платіжні установи, малі платіжні установи, установи електронних грошей, оператори поштового зв’язку, що мають право на надання фінансових платіжних послуг;”;

підпункти 21, 22 викласти в такій редакції:

“21) юридична особа, яка має намір провадити діяльність з надання фінансових послуг, – юридична особа, яка звертається до Національного банку з метою отримання ліцензії в порядку, визначеному нормативно-правовим актом Національного банку, що встановлює порядок видачі ліцензії надавачам фінансових послуг, нормативно-правовим актом Національного банку з питань авторизації діяльності надавачів фінансових платіжних послуг та обмежених платіжних послуг;

22) юридичне право власності в трастовій конструкції (далі – юридичне право власності) – право юридичного володіння, користування та розпорядження майном на користь та в інтересах вигодоодержувачів (бенефіціарів).”;

абзац тридцять третій після слова “послуги,” доповнити словами «Законі України “Про платіжні послуги”,»;

4) абзац другий пункту 14 доповнити словами та цифрами “, та/або в разі неотримання підтвердження доставлення, визначеного в пункті 42¹ розділу V цього Положення.”;

5) пункт 15 викласти в такій редакції:

“15. Національний банк за потреби в отриманні додаткових пояснень, інформації та/або документів із метою уточнення відомостей, наведених у поданих до Національного банку документах та потрібних для прийняття Національним банком рішень відповідно до цього Положення, має право запитувати в надавача фінансових послуг, його власників істотної участі та остаточних ключових учасників надання таких пояснень, інформації та/або документів, а також установлювати строк для надання таких пояснень, інформації та/або документів, але не менше ніж 10 робочих днів із дня направлення письмового запиту Національного банку.”;

6) у пункті 17:

цифру “5” замінити цифрами “10”;

слово “отримання” замінити словом “направлення”.

2. У розділі III:

1) у пункті 29:

підпункти 1, 3 викласти в такій редакції:

“1) відомості про структуру власності надавача фінансових послуг дають змогу визначити:

усіх осіб, які мають пряму та/або опосередковану одноосібну та/або спільну істотну участь у надавачі фінансових послуг або можливість значного або вирішального впливу на управління та/або діяльність надавача фінансових послуг (не застосовується до юридичних осіб, які мають намір провадити діяльність з надання фінансових послуг);

усіх ключових учасників усіх юридичних осіб у ланцюгу володіння корпоративними правами надавача фінансових послуг;

характер взаємозв'язків між надавачем фінансових послуг та/або особами, зазначеними вище;”;

“3) набуття/збільшення одноосібної/спільної істотної участі в страховику, надавачі фінансових платіжних послуг погоджено всім особам, які володіють такою істотною участю в порядку, установленому законодавством України (не застосовується до юридичних осіб, які мають намір провадити діяльність з надання фінансових послуг).

Ознаки спільного володіння істотною участю наведено в нормативно-правовому акті Національного банку, що регулює порядок набуття/збільшення істотної участі в надавачі фінансових послуг;”;

пункт доповнити новим підпунктом такого змісту:

“5) про набуття/збільшення істотної участі в надавачі фінансових послуг (крім страховика та надавача фінансових платіжних послуг) було повідомлено Національний банк у порядку, установленому законодавством України (не застосовується до юридичних осіб, які мають намір провадити діяльність з надання фінансових послуг).”;

2) підпункт 6 пункту 30 викласти в такій редакції:

“6) надавач фінансових послуг не подав достатніх доказів того, що заявлена структура власності надавача фінансових послуг відповідає вимогам розділу III цього Положення, або того, що будь-яка особа, яка входить до складу 10 найбільших остаточних ключових учасників у структурі власності надавача фінансових послуг, не є номінальним (довірчим) власником.”.

3. У розділі IV:

1) у пункті 37:

абзац перший викласти в такій редакції:

“37. Надавач фінансових послуг протягом 15 робочих днів із дати змін у складі відомостей про структуру власності зобов'язаний подати до Національного банку документи про структуру власності станом на дату таких змін, якщо такі зміни стосуються;”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Датою змін у складі відомостей про структуру власності в разі збільшення статутного капіталу акціонерного товариства за рахунок додаткових внесків є дата видачі свідоцтва про реєстрацію випуску акцій.”;

2) пункт 38 викласти в такій редакції:

“38. Власники істотної участі та ключові учасники в структурі власності надавача фінансових послуг зобов’язані надавати надавачу фінансових послуг оригінали або нотаріально засвідчені копії правочинів, унаслідок виконання яких відбудуться зміни, передбачені в пункті 37 розділу IV цього Положення, а також іншу інформацію, потрібну для виконання надавачем фінансових послуг вимог, передбачених цим Положенням, протягом семи робочих днів із дня, укладання таких правочинів/настання інших обставин, інформація про які потрібна надавачу фінансових послуг для виконання ним вимог, передбачених цим Положенням.”;

3) абзац другий пункту 39 викласти в такій редакції:

“Інформація, яку надавач фінансових послуг розміщує на власному вебсайті в мережі Інтернет, повинна відображати інформацію, що була зазначена в документах про структуру власності, поданих до Національного банку, та бути доступною на безоплатній основі всім заінтересованим особам.”.

4. Розділ V викласти в такій редакції:

“V. Контроль Національного банку за дотриманням вимог щодо структури власності надавача фінансових послуг

42. Національний банк направляє письмову вимогу надавачу фінансових послуг у разі наявності обставин, що можуть свідчити про недотримання надавачем фінансових послуг вимог цього Положення:

1) у формі електронного документа, підписаного КЕП уповноваженої посадової особи Національного банку, – на електронну пошту надавача фінансових послуг для офіційної комунікації з Національним банком; або

2) у паперовій формі/у формі паперової копії електронного документа, засвідченого уповноваженою посадовою особою Національного банку (у разі неотримання Національним банком підтвердження доставлення письмової вимоги на електронну пошту протягом двох робочих днів із дня її направлення), – на поштову адресу надавача фінансових послуг.

42¹. Письмова вимога, повідомлення про визнання структури власності непрозорою, листи, що надсилаються Національним банком відповідно до вимог цього Положення, вважаються належним чином відправленими надавачу фінансових послуг:

1) у формі електронного документа – за умови отримання на електронну пошту/електронну поштову скриньку Національного банку підтвердження доставлення відповідних документів на електронну пошту надавача фінансових послуг для офіційної комунікації з Національним банком протягом двох робочих днів із дня їх направлення;

2) у паперовій формі/у формі паперової копії електронного документа – за умови їх направлення рекомендованим листом на поштову адресу надавача фінансових послуг у порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 42 розділу V цього Положення.

43. Національний банк зазначає в письмовій вимозі:

1) підстави, що зумовили потребу її направлення;

2) перелік інформації/документів/копій документів, які потрібно надати Національному банку, та/або питання, на які Національний банк вимагає надати пояснення;

3) строк надання відповіді надавачем фінансових послуг на письмову вимогу, але не менше ніж 10 робочих днів із дня направлення письмової вимоги.

43¹. Національний банк має право зазначити в письмовій вимозі опис фактів, які свідчать про недотримання надавачем фінансових послуг вимог щодо структури власності, має право вимагати надання додаткових пояснень, а також зазначити перелік заходів, які надавачу фінансових послуг, власникам істотної участі в ньому та ключовим учасникам у структурі власності надавача фінансових послуг рекомендується вжити для приведення структури власності надавача фінансових послуг у відповідність до вимог цього Положення. Національний банк установлює форму та спосіб подання додаткових документів з урахуванням вимог, зазначених у пункті 7 розділу I цього Положення.

Національний банк установлює форму та спосіб подання додаткових документів з урахуванням вимог, зазначених у пункті 7 розділу I цього Положення.

44. Національний банк за результатами здійснення контролю за дотриманням надавачем фінансових послуг вимог цього Положення:

1) складає доповідну записку в разі недотримання надавачем фінансових послуг вимог, зазначених у розділі III цього Положення;

2) складає акт про правопорушення за формою, визначеною розпорядчим актом Національного банку, у разі виявлення порушень інших, ніж порушення, визначені в підпункті 1 пункту 44 розділу V цього Положення.

45. Національний банк з метою підтвердження або спростування підстав уважати, що структура власності надавача фінансових послуг є непрозорою, а також для визначення наявності значного чи вирішального впливу особи на управління або діяльність надавача фінансових послуг незалежно від формального володіння, враховує інформацію, отриману з офіційних джерел, від надавача фінансових послуг, будь-яких осіб у структурі власності надавача фінансових послуг, державних органів України та інших держав та/або інших осіб, яка свідчить про:

1) наявність інших власників істотної участі в надавачі фінансових послуг (крім особи, щодо якої Національним банком було виявлено факт набуття істотної участі в надавачі фінансових послуг або збільшення істотної участі в надавачі фінансових послуг до рівня, визначеного в частині чотирнадцятій статті 9 Закону про фінансові послуги, без отримання письмового погодження Національного банку або Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг);

2) здатність особи впливати на обрання/призначення керівників, головного бухгалтера, ключових осіб надавача фінансових послуг;

3) можливість особи брати участь у прийнятті рішень з основних стратегічних напрямів діяльності надавача фінансових послуг (вплив на бізнес-модель, організаційну структуру, систему внутрішнього контролю надавача фінансових послуг, на порядок та умови надання фінансових послуг надавачем фінансових послуг) незалежно від того, чи обіймає ця особа посаду керівника та/або отримує винагороду чи іншу компенсацію за виконання таких функцій у надавачі фінансових послуг;

4) репутаційні критерії, перелік яких визначено в додатку 5 до цього Положення;

5) реєстраційні критерії, перелік яких визначено в додатку 6 до цього Положення;

6) операційні критерії, перелік яких визначено в додатку 7 до цього Положення;

7) економічні критерії, перелік яких визначено в додатку 8 до цього Положення.”.

5. У розділі VII:

1) у пункті 49 слова “із моменту отримання” замінити словами “із дня направлення”;

2) абзац перший пункту 50 викласти в такій редакції:

“50. Національний банк за результатами розгляду доповідної записки, визначеної в підпункті 1 пункту 44 розділу V цього Положення, приймає рішення про визнання структури власності надавача фінансових послуг непрозорою [рішення приймає Комітет з питань нагляду та регулювання діяльності ринків небанківських фінансових послуг (далі – Комітет з питань нагляду)], якщо структуру власності надавача фінансових послуг не приведено у відповідність до вимог щодо її прозорості.”.

6. У додатках до Положення:

1) додатки 1–4 викласти в такій редакції:

“Додаток 1
до Положення про вимоги до структури
власності надавачів фінансових послуг
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42
(пункт 12 розділу I)

Повідомлення

про подання відомостей про структуру власності юридичної особи
_____ (далі – юридична особа)

(повне найменування, код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України)

подає Національному банку України такі документи про структуру власності юридичної особи:

1. Відомості про остаточних ключових учасників у структурі власності юридичної особи.
2. Відомості про власників істотної участі в юридичній особі.
3. Схематичне зображення структури власності юридичної особи.

Подані документи відображають структуру власності юридичної особи станом на _____ 20__ року.
(зазначити дату)

Документи подаються

_____ (зазначити підставу подання: у зв’язку зі зверненням до Національного банку

України з метою отримання ліцензії/авторизації діяльності, щорічне подання
або подання у зв'язку зі змінами відомостей. У разі подання документів
у зв'язку зі змінами відомостей про структуру власності юридичної особи
в повідомленні зазначаються зміни, що відбулися, з посиланням на відповідні
правочини)

Адреса електронної пошти:

уповноваженого представника юридичної особи _____

відповідальної особи юридичної особи _____.

Я, _____,
(власне ім'я та прізвище відповідальної особи/уповноваженого
представника юридичної особи)

несу персональну відповідальність за достовірність наданої інформації та
стверджую, що вона є правдивою і повною станом на дату її надання.

Надаю дозвіл на перевірку Національним банком України достовірності
поданих документів і персональних даних, що в них містяться, у тому числі, але
не виключно, шляхом надання цієї інформації іншим державним органам
України та/або іноземним органам державної влади.

Відповідно до Закону України “Про захист персональних даних” маю
дозвіл/згоду суб'єкта персональних даних на збирання, зберігання, обробку та
поширення персональних даних, зазначених у цьому повідомленні.

Суб'єкти персональних даних не заперечують проти перевірки
Національним банком України достовірності поданих документів і зазначених у
них даних, у тому числі, але не виключно, шляхом надання цієї інформації іншим
державним органам України та/або іноземним органам державної влади.

Запевняю, що структура власності юридичної особи відповідає вимогам
Положення про вимоги до структури власності надавачів фінансових послуг
(далі – Положення)/повідомляю, що структура власності юридичної особи не
відповідає вимогам Положення, а саме:

(підкреслити потрібне; у разі невідповідності структури власності зазначити,
яким вимогам вона не відповідає)

У разі будь-яких змін в інформації, зазначеній у цьому повідомленні та додатках до нього, зобов'язуюся негайно повідомити про ці зміни Національний банк України.

Мені відомо, що надання недостовірної інформації та/або приховування будь-яких відомостей відповідно до вимог Положення може призвести до визнання структури власності юридичної особи непрозорою.

(посада/реквізити документа, на підставі якого діє відповідальна особа/уповноважений представник юридичної особи)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. Розрахунок опосередкованої участі остаточного ключового учасника в юридичній особі (колонка 7 таблиці 1)

Таблиця 2

№ з/п	Прізвище, власне ім'я та по батькові фізичної особи або повне найменування юридичної особи	Розрахунок
1	2	3
1		

(посада/реквізити документа, на підставі якого діє відповідальна особа/
уповноважений представник юридичної особи)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

III. Параметри заповнення таблиці 1

1. До відомостей про остаточних ключових учасників уключається інформація про остаточних ключових учасників у структурі власності юридичної особи.

2. У колонці 2 зазначається:

1) щодо фізичних осіб – громадян України – прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) особи згідно з паспортом;

2) щодо фізичних осіб – іноземців та осіб без громадянства – повне ім'я та прізвище англійською мовою і його транслітерація українською мовою;

3) щодо юридичних осіб України – повне найменування відповідно до установчих документів;

4) щодо пайового інвестиційного фонду – повне найменування пайового інвестиційного фонду, повне найменування компанії з управління активами, яка діє в інтересах пайового інвестиційного фонду;

5) щодо юридичних осіб інших держав – повне найменування англійською мовою та його транслітерація українською мовою.

3. У колонці 3 зазначається тип особи у вигляді літер:

1) “Д” – для держави (в особі відповідного державного органу);

2) “ІСІ” – для інституту спільного інвестування;

3) “МФУ” – для міжнародної фінансової установи;

4) “ПК” – для публічної компанії;

- 5) “ТГ” – для територіальної громади (в особі відповідного органу місцевого самоврядування);
- 6) “ФО” – для фізичної особи;
- 7) “ЮО” – для юридичної особи;
- 8) “І” – для осіб, що не належать до вищезазначених категорій.

4. У колонці 4 зазначається “Так” – якщо особа є власником істотної участі в юридичній особі, “Ні” – якщо особа не є власником істотної участі.

5. У колонці 5 зазначається:

1) щодо фізичних осіб:

громадянство, країна, місце проживання (повна адреса), серія та номер паспорта, найменування органу, що його видав, і дата видачі паспорта, ідентифікаційний номер (податковий номер) фізичної особи;
дані щодо нерезидентів – фізичних осіб подаються українською та англійською мовами;

2) щодо юридичних осіб України – місцезнаходження (повна адреса), ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;

3) щодо іноземних юридичних осіб – місце реєстрації, місцезнаходження (повна адреса) українською та англійською мовами, ідентифікаційний код із витягу з торговельного, банківського, судового реєстру або іншого офіційного документа, що підтверджує реєстрацію іноземної юридичної особи в країні, у якій зареєстровано її головний офіс.

6. У колонці 6 зазначається відсоток прямої участі особи в юридичній особі.

7. У колонці 7 зазначається відсоток опосередкованої участі особи в юридичній особі.

8. У колонці 8 зазначається сума значень колонок 6 і 7.

9. У колонці 9 зазначаються взаємозв'язки особи з юридичною особою і власниками істотної участі, та остаточними ключовими учасниками юридичної особи:

1) якщо особа має тільки пряму участь у юридичній особі, зазначається, що особа є акціонером (учасником) юридичної особи;

2) якщо особа має опосередковану участь у юридичній особі, зазначаються всі особи, через яких особа має опосередковану участь у юридичній особі, та взаємозв'язки між ними – щодо кожної ланки в ланцюгу володіння участю в юридичній особі;

3) якщо серед власників істотної участі та/або остаточних ключових учасників юридичної особи є асоційовані особи та/або особи, пов'язані спільними економічними інтересами та/або мають інший зв'язок з остаточним ключовим учасником, зазначається інформація щодо правових підстав та строків дії такого зв'язку (строків дії правочину).

IV. Параметри заповнення таблиці 2

1. До відомостей про остаточних ключових учасників уключається інформація про остаточних ключових учасників у структурі власності юридичної особи.

2. У колонці 2 зазначається:

1) щодо фізичних осіб – громадян України – прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) особи згідно з паспортом;

2) щодо фізичних осіб – іноземців та осіб без громадянства – повне ім'я та прізвище англійською мовою і його транслітерація українською мовою;

- 3) щодо юридичних осіб України – повне найменування відповідно до установчих документів;
 - 4) щодо пайового інвестиційного фонду – повне найменування пайового інвестиційного фонду, повне найменування компанії з управління активами, яка діє в інтересах пайового інвестиційного фонду;
 - 5) щодо юридичних осіб інших держав – повне найменування англійською мовою та його транслітерація українською мовою.
3. У таблиці 2 наводиться розрахунок опосередкованої участі остаточного ключового учасника в юридичній особі, на підставі якого була заповнена колонка 7 таблиці 1.

1	2	3	4	5	6	7	8

(посада/реквізити документа, на підставі якого діє відповідальна особа/уповноважений представник юридичної особи)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

(дата)

(власне ім'я та прізвище виконавця)

(телефон виконавця)

Параметри заповнення таблиці 1

1. У колонці 2 зазначається:

- 1) щодо фізичних осіб – громадян України – прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності) особи згідно з паспортом;
- 2) щодо фізичних осіб – іноземців та осіб без громадянства – повне ім'я і прізвище англійською мовою та його транслітерація українською мовою;
- 3) щодо юридичних осіб України – повне найменування відповідно до установчих документів;

4) щодо пайового інвестиційного фонду – повне найменування пайового інвестиційного фонду, повне найменування компанії з управління активами, яка діє в інтересах пайового інвестиційного фонду;

5) щодо юридичних осіб інших держав – повне найменування англійською мовою та його транслітерація українською мовою.

2. У колонці 3 зазначається тип особи у вигляді літер:

- 1) “Д” – для держави (в особі відповідного державного органу);
- 2) “ІСІ” – для інституту спільного інвестування;
- 3) “МФУ” – для міжнародної фінансової установи;
- 4) “ПК” – для публічної компанії;
- 5) “ТГ” – для територіальної громади (в особі відповідного органу місцевого самоврядування);
- 6) “ФО” – для фізичної особи;
- 7) “ЮО” – для юридичної особи;
- 8) “Г” – для осіб, що не належать до вищезазначених категорій.

3. У колонці 4 зазначається:

1) щодо фізичних осіб:

громадянство, країна, місце проживання (повна адреса), серія та номер паспорта, найменування органу, що його видав, і дата видачі паспорта, ідентифікаційний номер (податковий номер) фізичної особи;

дані щодо нерезидентів – фізичних осіб подаються українською та англійською мовами;

2) щодо юридичних осіб України – місцезнаходження (повна адреса), ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств і організацій України;

3) щодо іноземних юридичних осіб – місце реєстрації, місцезнаходження (повна адреса) українською та англійською мовами, ідентифікаційний код із витягу з торговельного, банківського, судового реєстрів або іншого офіційного документа, що підтверджує реєстрацію іноземної юридичної особи в країні, в якій зареєстровано її головний офіс.

4. У колонці 5 зазначається відсоток прямої участі особи в юридичній особі.

5. У колонці 6 зазначається відсоток опосередкованої участі особи в юридичній особі.

6. У колонці 7 зазначається сума значень колонок 5 і 6.

7. У колонці 8 зазначаються взаємозв'язки особи з юридичною особою та підстави, у зв'язку з якими особа є власником істотної участі в юридичній особі, а також дата і номер рішення Національного банку України/Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, про надання згоди на набуття/збільшення істотної участі в юридичній особі, а також:

1) якщо особа має пряму участь в юридичній особі, зазначається, що особа є акціонером (учасником) юридичної особи та наводиться її частка в статутному капіталі юридичної особи;

2) якщо особа має опосередковану істотну участь в юридичній особі, зазначаються всі особи, через яких особа має опосередковану участь в юридичній особі, та взаємозв'язки між ними – щодо кожної ланки в ланцюгу володіння корпоративними правами в юридичній особі із зазначенням відсотка володіння корпоративними правами кожної з юридичних осіб у цьому ланцюгу;

3) якщо особа спільно з іншими особами як група осіб є власником істотної участі в юридичній особі, зазначаються всі особи, що входять до такої групи, та підстави, у зв'язку з якими такі особи належать до однієї групи;

- 4) якщо особа є власником істотної участі незалежно від формального володіння, зазначаються обставини, у зв'язку з якими особа має можливість значного або вирішального впливу на управління та діяльність юридичної особи;
- 5) якщо особа є власником істотної участі у зв'язку з передаванням їй прав голосу за дорученням, зазначається документ, яким оформлене таке доручення.
8. Стосовно всіх документів, зазначених у колонці 8, наводяться дата їх видачі та строк дії.

Додаток 4
до Положення про вимоги до
структури власності надавача
фінансових послуг
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42
(підпункт 4 пункту 34 розділу IV)

Параметри
підготовки/заповнення схематичного зображення структури власності
юридичної особи

1. Інформація, зазначена на схематичному зображенні структури власності юридичної особи (далі – схема), повинна повністю відповідати інформації, уключеній до відомостей про остаточних ключових учасників та відомостей про власників істотної участі.

2. Найменування юридичної особи наводиться у прямокутнику, який складається з нерозривних ліній, та розміщується за можливості у верхній частині аркуша.

3. Інформація щодо власників істотної участі в юридичній особі, остаточних ключових учасників юридичної особи та ключових учасників юридичних осіб у всіх ланцюгах володіння участю в юридичній особі наводиться в окремих прямокутниках, які складаються з нерозривних ліній.

4. Щодо власників істотної участі, остаточних ключових учасників та ключових учасників у структурі власності юридичної особи наводиться така інформація (в окремому прямокутнику щодо кожної відповідної особи):

1) щодо фізичних осіб – громадян України – повне прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) українською мовою та назва країни громадянства (Україна);

2) щодо фізичних осіб – іноземців та осіб без громадянства – повне прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) англійською мовою та їх транслітерація українською мовою, а також назва країни, громадянином якої є особа, або назва країни місцезнаходження (для осіб без громадянства) українською мовою. Якщо особа є громадянином кількох країн, – наводяться назви всіх країн;

3) щодо юридичних осіб, країною реєстрації/місцезнаходження яких є Україна, – повне найменування українською мовою та назва країни реєстрації/місцезнаходження особи (Україна). Допускається скорочення назви організаційно-правової форми юридичних осіб;

4) щодо юридичних осіб та фондів, які зареєстровані/місцезнаходженням яких є іноземні країни, – повне найменування англійською мовою та його транслітерація українською мовою, а також назва країни реєстрації/місцезнаходження особи українською мовою. Допускається скорочення назви організаційно-правової форми юридичних осіб.

5. Інформація про повне найменування українською мовою та назва країни реєстрації/місцезнаходження особи (Україна) пайового інвестиційного фонду та компанію з управління активами, яка діє в інтересах такого фонду, наводиться в одному окремому прямокутнику, який складається з нерозривних ліній.

6. Інформація про учасників трастової конструкції [фізичних та/або юридичних осіб, які уклали трастову угоду, захисника трасту (за наявності), інших осіб, які здійснюють значний та/або вирішальний вплив на управління та діяльність фізичних і юридичних осіб у трастовій конструкції] наводиться в такому порядку:

1) інформація про кожного учасника трастової конструкції наводиться з урахуванням вимог пунктів 3, 4 додатка до Положення про вимоги до структури власності надавача фінансових послуг;

2) інформація про всіх учасників трастової конструкції обводиться прямокутником із пунктирних ліній та зазначається назва “Трастова конструкція”.

7. Відносини власності між особами, які відображені на схемі, зображуються у вигляді нерозривних стрілок.

Інші взаємозв'язки між особами, відображеними на схемі, зображуються у вигляді пунктирних стрілок.

8. Розмір участі осіб у ланцюгу володіння наводиться в прямокутнику, який складається з нерозривних ліній, що має бути розміщений на стрілці, яка поєднує відповідних осіб.

Особливості/характер взаємозв'язку між особами, відображеними на схемі, наводиться у прямокутнику з пунктирних ліній, який має бути розміщений на пунктирній стрілці, що зображує наявність такого взаємозв'язку.

9. Текст і всі лінії (фігури) мають бути чорного кольору. Заливка фігур має бути білого кольору. Допускається використання інших кольорів за наявності в структурі власності понад п'яти рівнів володіння корпоративними правами юридичної особи виключно для полегшення сприйняття взаємозв'язків між особами, зображеними на схемі.

10. Схема має бути розміщена на одному аркуші. Допускається використання кількох аркушів за наявності в структурі власності понад п'яти рівнів володіння корпоративними правами юридичної особи.

11. Якщо ключові учасники юридичної особи володіють менше ніж 100% корпоративних прав такої особи, у схемі наводиться інформація щодо розміру частки, яка належить особам, що не є ключовими учасниками такої юридичної особи.

12. Схема в електронному вигляді складається у форматі pdf та має забезпечувати можливість контекстного пошуку будь-якої розміщеної на ній інформації.”;

2) у пункті 11 додатка 6 слова “надавача фінансових послуг” замінити словами “юридичної особи”;

3) в абзаці першому пункту 5 додатка 7 слова “надавача фінансових послуг” замінити словами “юридичної особи”;

4) додаток 8 викласти в такій редакції:

“Додаток 8
до Положення про вимоги до структури
власності надавачів фінансових послуг (у
редакції постанови Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42
(підпункт 7 пункту 45 розділу V)

Перелік економічних критеріїв

1. Фінансовий стан власника істотної участі в юридичній особі є не співмірним/недостатнім для володіння корпоративними правами юридичної особи та/або іншої юридичної особи у структурі власності юридичної особи.

2. Неможливість підтвердження власником істотної участі відповідності власного фінансово-майнового стану вимогам, визначеним нормативно-правовим актом Національного банку України з питань ліцензування юридичних осіб.

3. Розмір грошових коштів власника істотної участі в юридичній особі, розміщених на рахунках у банках, менше ніж 500 000 гривень.

4. Постійний мінімальний або нульовий залишок грошових коштів за наявності значних оборотів за рахунками (за даними виписок).

5. Немає доходів або вони формуються переважно за рахунок непрофільних (неосновних) видів діяльності.

6. Операційні грошові потоки від'ємні протягом останніх кількох років та/або бізнес фінансується переважно за рахунок фінансової допомоги.

7. Наявність значних зовнішніх та/або внутрішніх довгострокових запозичень від фізичних та/або юридичних осіб (крім банків), які не входять до структури власності юридичної особи.

8. Майновими та/або фінансовими поручителями за угодами, що передбачають запозичення коштів, є юридичні та/або фізичні особи, які не відображені в структурі власності юридичної особи.”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України
28 грудня 2020 року № 169
(у редакції постанови Правління
Національного банку України
від 31 березня 2023 року № 42)

Положення про здійснення Національним банком України безвізного нагляду
на ринках небанківських фінансових послуг

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до Законів України “Про Національний банк України”, “Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг” (далі – Закон про фінансові послуги), “Про страхування”, “Про кредитні спілки”, “Про фінансові механізми стимулювання експортної діяльності” (далі – Закон про ЕКА), з урахуванням положень Директиви 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року про доступ до діяльності кредитних установ та пруденційний нагляд по відношенню до кредитних установ та інвестиційних фірм, що вносить зміни до Директиви 2002/87/ЄС та припиняє дію Директив 2006/48/ЄС та 2006/49/ЄС, а також Директиви 2009/138/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 року про початок і ведення діяльності у сфері страхування і перестраховування (Платоспроможність II), з метою встановлення Національним банком України (далі – Національний банк) порядку здійснення нагляду на ринках небанківських фінансових послуг у формі безвізного нагляду та з урахуванням принципів, визначених у частині першій статті 29 Закону про фінансові послуги.

2. Терміни в цьому Положенні вживаються в таких значеннях:

1) безвізний нагляд – форма здійснення Національним банком нагляду за дотриманням об’єктами безвізного нагляду вимог законів України та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність із надання небанківських фінансових послуг, та/або нормативно-правових актів, якими встановлено вимоги до об’єктів безвізного нагляду, які провадять діяльність з надання фінансових послуг, умови провадження діяльності з надання фінансових послуг, включаючи діяльність Експортно-кредитного агентства (далі – ЕКА), здійснення яких потребує відповідної ліцензії (ліцензійні умови) (далі – нормативно-правові акти у сфері небанківських фінансових послуг), без відвідування їх за місцезнаходженням;

2) електронна адреса об'єкта безвізного нагляду/відповідальної особи небанківської фінансової групи для здійснення офіційної комунікації з Національним банком (далі – електронна адреса) – адреса електронної пошти об'єкта безвізного нагляду, надана Національному банку в порядку, визначеному в нормативно-правовому акті Національного банку, який регулює питання ліцензування та реєстрації надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг, або в нормативно-правовому акті Національного банку, який регулює діяльність ЕКА, або адреса електронної пошти відповідальної особи небанківської фінансової групи, зазначена в документах, наданих такою особою Національному банку згідно з вимогами законодавства України з питань нагляду на консолідованій основі;

3) негативні тенденції в діяльності об'єктів безвізного нагляду – негативна динаміка стосовно активів, операцій, діяльності, що може свідчити про погіршення фінансового стану та/або неналежне виконання зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг, включаючи договори страхування, перестрахування, надання гарантій ЕКА (далі – договори про надання фінансових послуг);

4) об'єкти безвізного нагляду – учасники ринку небанківських фінансових послуг [небанківські фінансові установи, включаючи ЕКА, юридичні особи, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги (далі – особа, яка не є фінансовою установою), особи, які надають посередницькі послуги на ринках фінансових послуг, фізичні особи-підприємці, які надають фінансові послуги, зареєстровані відповідно до законодавства України постійні представництва у формі філій іноземних страхових компаній, які також одержали в установленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності] та небанківські фінансові групи, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк;

5) позитивні тенденції в діяльності об'єктів безвізного нагляду – позитивна динаміка стосовно активів, операцій, діяльності, що може свідчити про поліпшення фінансового стану та/або належне виконання зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг;

6) уповноважена посадова особа Національного банку – Голова Національного банку, його перший заступник та заступники Голови Національного банку, керівник структурного підрозділу Національного банку, до функцій якого належить здійснення безвізного нагляду за діяльністю учасників ринків небанківських фінансових послуг (далі – структурний підрозділ із нагляду), заступник керівника структурного підрозділу із нагляду, керівник підрозділу в складі структурного підрозділу із нагляду, їх заступники або особи, які виконують їх обов'язки, керівник структурного підрозділу Національного банку, до функцій якого належить здійснення ліцензування небанківських

фінансових установ та інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги (далі – структурний підрозділ із ліцензування), заступник керівника структурного підрозділу із ліцензування, керівник підрозділу в складі структурного підрозділу із ліцензування, їх заступники або особи, які виконують їх обов'язки.

Інші терміни, що використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, наведених у законодавстві України.

3. Це Положення не застосовується до здійснення безвиїзного нагляду за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг та обмежених платіжних послуг, вимог щодо взаємодії зі споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості. Здійснення безвиїзного нагляду за додержанням законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг та обмежених платіжних послуг, вимог щодо взаємодії зі споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості регулюється нормативно-правовим актом Національного банку з питань здійснення нагляду за додержанням об'єктами нагляду законодавства України про захист прав споживачів фінансових послуг та обмежених платіжних послуг, вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості.

4. Національний банк здійснює безвиїзний нагляд відповідно до вимог Закону України “Про Національний банк України”, Закону про ЕКА, Закону про фінансові послуги, цього Положення, інших нормативно-правових актів у сфері небанківських фінансових послуг з метою:

1) нагляду (контролю) за дотриманням об'єктами безвиїзного нагляду: умов провадження діяльності з надання фінансових послуг (ліцензійних умов);

обов'язкових критеріїв і нормативів достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій, правил надання фінансових послуг, інших обов'язкових нормативів, показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами;

2) контролю за своєчасністю подання, повнотою та достовірністю документів та інформації, що надаються об'єктами безвиїзного нагляду;

3) виявлення ознак здійснення небанківськими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, ризикової діяльності, що загрожує інтересам вкладників та/або інших кредиторів таких об'єктів безвиїзного нагляду (далі – ризикова діяльність);

4) своєчасного виявлення ознак, що свідчать про погіршення фінансового стану страховика/ЕКА/кредитної спілки, та своєчасного попередження

страховика/ЕКА/кредитної спілки про такі ознаки для вжиття ним/нею заходів щодо поліпшення свого фінансового стану;

5) аналізу стану, тенденцій та перспектив розвитку ринку небанківських фінансових послуг з урахуванням перспектив діяльності та потенційних ризиків його учасників;

б) своєчасного та ефективного реагування на встановлені порушення вимог нормативно-правових актів у сфері небанківських фінансових послуг, ризикову діяльність, недоліки та негативні тенденції (негативна динаміка стосовно активів, операцій, діяльності, що може свідчити про погіршення фінансового стану та/або неналежне виконання зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг) у діяльності об'єктів безвізного нагляду;

7) контролю за виконанням об'єктами безвізного нагляду застосованих Національним банком заходів впливу та заходів, передбачених пунктами 1–7 частини восьмої статті 9 Закону про ЕКА (далі – заходи впливу);

8) нагляду (контролю) за дотриманням об'єктами безвізного нагляду інших вимог нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері небанківських фінансових послуг та встановлюють вимоги до осіб, які провадять діяльність з надання фінансових послуг.

II. Здійснення безвізного нагляду

5. Національний банк здійснює безвізний нагляд шляхом:

1) моніторингу діяльності об'єктів безвізного нагляду на підставі аналізу звітності, документів (їх копій), операцій, опитувальників, письмових пояснень, інформації, отриманої від об'єктів безвізного нагляду, від підрозділів Національного банку, державних органів, а також іншої інформації та документів, отриманих Національним банком під час виконання ним своїх функцій, включаючи інформацію/документи з офіційних джерел;

2) регулярного оцінювання Національним банком загального фінансового стану небанківської фінансової установи, результатів її діяльності та якості корпоративного управління, системи внутрішнього аудиту (контролю) та управління ризиками, дотримання обов'язкових нормативів та інших показників і вимог, що обмежують ризики за операціями з фінансовими активами.

6. Національний банк під час здійснення безвізного нагляду керується принципами, визначеними в частині першій статті 29 та статті 31 Закону про фінансові послуги.

7. Національний банк під час здійснення безвізного нагляду з метою виявлення позитивних і негативних тенденцій у діяльності об'єктів безвізного

нагляду, ознак ризикової діяльності, а також для визначення ступеня ризику від здійснення їх діяльності оцінює правочини, операції, обставини та події з точки зору їх економічного, правового та фактичного змісту, визначення відповідності вимогам нормативно-правових актів, якими встановлюються умови провадження діяльності з надання фінансових послуг (ліцензійних умов), ураховує обставини та умови конкретної ситуації на підставі комплексного та всебічного аналізу:

1) інформації та копій документів, поданих Національному банку в межах передбаченої цим Положенням процедури взаємодії та обміну інформацією, а також інформації, документів/копій документів, отриманих структурними підрозділами Національного банку під час здійснення діяльності в межах їх компетенції, державних органів та інших осіб;

2) інформації та документів/копій документів, наявних у Національного банку, включаючи інформацію та документи/копії документів, отримані Національним банком під час виконання ним своїх повноважень та функцій.

8. Національним банком за результатами безвиїзного нагляду може бути встановлено:

1) порушення об'єктом безвиїзного нагляду нормативно-правових актів у сфері небанківських фінансових послуг;

2) ознаки здійснення небанківською фінансовою установою або особою, яка не є фінансовою установою, ризикової діяльності;

3) значення кількісних та якісних показників, що використовуються Національним банком для оцінювання критеріїв, за якими Національний банк оцінює ступінь ризику від здійснення діяльності учасниками ринку небанківських фінансових послуг, їх суспільну важливість, на підставі яких визначається періодичність проведення планових інспекційних перевірок учасників ринків небанківських фінансових послуг, регулювання і нагляд за якими здійснює Національний банк;

4) відсутність/наявність негативних тенденцій (негативної динаміки стосовно активів, операцій, діяльності, що може свідчити про погіршення фінансового стану та/або неналежне виконання зобов'язань за договорами про надання фінансових послуг) у діяльності об'єкта безвиїзного нагляду;

5) поліпшення/погіршення фінансового стану об'єкта безвиїзного нагляду;

6) наявність визначених законодавством України підстав для проведення Національним банком позапланової інспекційної перевірки;

7) факт виконання/невиконання об'єктом безвізного нагляду рішень Національного банку про застосування до нього заходів впливу.

III. Взаємодія та обмін інформацією під час здійснення безвізного нагляду

9. Національний банк відповідно до частини першої статті 57 Закону України “Про Національний банк України”, частини шостої статті 29 Закону про фінансові послуги, пункту 4 частини шостої статті 9 Закону про ЕКА для здійснення безвізного нагляду в межах своїх повноважень у сфері державного регулювання ринків небанківських фінансових послуг надсилає об'єкту безвізного нагляду письмову вимогу:

1) у формі електронного документа, підписаного кваліфікованим електронним підписом (далі – КЕП) уповноваженої посадової особи Національного банку, – на електронну адресу об'єкта безвізного нагляду для здійснення офіційної комунікації з Національним банком або

2) у паперовій формі/паперовій копії електронного документа, засвідченого підписом уповноваженої посадової особи Національного банку (у випадках, передбачених у пункті 18 розділу III цього Положення або, якщо в Національного банку немає відомостей про електронну адресу об'єкта нагляду), – на поштову адресу об'єкта безвізного нагляду/відповідальної особи небанківської фінансової групи.

10. Національний банк у разі складення письмової вимоги до об'єкта безвізного нагляду, місцезнаходженням якого згідно з відомостями з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань є населений пункт територіальної громади/територія, який/яка відповідно до законодавства віднесені до території активних бойових дій або тимчасово окупованих Російською Федерацією територій України згідно з переліком, що формується у порядку, установленому Кабінетом Міністрів України, за умови, що стосовно відповідного населеного пункту територіальної громади/території не визначено дати завершення бойових дій/дати завершення тимчасової окупації (далі – територія активних бойових дій), не надсилає об'єкту безвізного нагляду паперову копію письмової вимоги в порядку, визначеному в підпункті 2 пункту 9 розділу III цього Положення, та у випадках, передбачених у пункті 18 розділу III цього Положення.

11. Національний банк оприлюднює письмову вимогу до об'єкта безвізного нагляду, місцезнаходженням якого є територія активних бойових дій, на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку з дотриманням вимог щодо захисту інформації з обмеженим доступом у разі неотримання Національним банком підтвердження доставлення письмової вимоги на електронну адресу протягом трьох робочих днів із дня її надсилання.

12. Об'єкт безвиїзного нагляду, місцезнаходженням якого є територія активних бойових дій, вважається належним чином повідомленим про складену до нього письмову вимогу з першого робочого дня, наступного за днем оприлюднення письмової вимоги на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку, здійсненого у випадку, передбаченому в абзаці першому пункту 11 розділу III цього Положення.

13. У письмовій вимозі зазначаються:

1) підстави, що зумовили необхідність її надсилання;

2) перелік інформації/копій документів, які необхідно надати Національному банку, та/або питання, на які Національний банк вимагає надати пояснення;

3) строк надання об'єктом безвиїзного нагляду відповіді на таку вимогу.

14. Національний банк має право зазначити в письмовій вимозі опис фактів, які можуть свідчити про порушення об'єктом безвиїзного нагляду нормативно-правових актів у сфері небанківських фінансових послуг, та вимагати надання пояснень.

15. Національний банк установлює строк надання об'єктом безвиїзного нагляду відповіді на письмову вимогу з урахуванням характеру проблем, обставин та умов конкретної ситуації, обсягу запитуваної інформації та копій документів, але не менший ніж два робочих дні з дня її надсилання.

16. Об'єкти безвиїзного нагляду зобов'язані в установлені Національним банком строки надавати Національному банку у випадках, порядку, формі та форматі, що визначені цим Положенням, повну та достовірну інформацію/пояснення/копії документів належної якості (розмір шрифту має бути таким, що дає змогу прочитати всі зазначені в них відомості).

17. Об'єкт безвиїзного нагляду зобов'язаний надсилати інформацію/пояснення/копії документів до Національного банку:

1) засобами системи електронної пошти Національного банку (за умови підключення до системи електронної пошти Національного банку) або на електронну поштову скриньку Національного банку з накладанням КЕП;

2) якщо немає можливості надіслати у спосіб, визначений у підпункті 1 пункту 17 розділу III цього Положення, або якщо це зазначено в письмовій вимозі, – на поштову адресу Національного банку рекомендованим листом із описом вкладення.

18. Письмова вимога Національного банку, надіслана об'єкту безвиїзного нагляду, вважається належним чином надісланою:

1) у формі електронного документа – у разі одержання на електронну пошту/електронну поштову скриньку Національного банку підтвердження доставлення цієї письмової вимоги на електронну адресу об'єкта безвиїзного нагляду для здійснення офіційної комунікації з Національним банком;

2) у паперовій формі/у формі паперової копії електронного документа – у разі її надсилання рекомендованим листом на поштову адресу об'єкта безвиїзного нагляду, якщо Національний банк не отримав підтвердження про доставлення письмової вимоги у формі електронного документа;

3) шляхом оприлюднення на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку у випадках, визначених у пункті 11 розділу III цього Положення.

19. Об'єкт безвиїзного нагляду надає Національному банку на його письмову вимогу інформацію/пояснення/копії документів одним із таких способів:

1) в електронній формі з накладанням КЕП через вебпортал Національного банку, розміщений на вебсторінці: <https://portal.bank.gov.ua>. Технічні вимоги щодо формування файлів, накладання КЕП, завантаження файлів через вебпортал Національного банку розміщено на вебпорталі Національного банку;

2) в електронній формі з накладанням КЕП електронним повідомленням на офіційну електронну поштову скриньку Національного банку: nbu@bank.gov.ua;

3) у паперовій формі з одночасним обов'язковим поданням електронних копій цих документів без накладання КЕП на цифрових носіях інформації [компакт-дисках (CD, DVD) або USB-флешнакопичувачах]. Копії документів створюються шляхом сканування з паперових носіїв з урахуванням таких вимог:

документ сканується у файл у форматі pdf;

сканована копія кожного окремого документа зберігається як окремий файл;

файл повинен мати коротку назву латинськими літерами, що відображає зміст і реквізити документа;

документи, що містять більше однієї сторінки, скануються в один файл;

роздільна здатність сканування має бути не нижче ніж 300 dpi.

20. Копії документів, що передаються об'єктом безвиїзного нагляду Національному банку в паперовій формі, мають бути належної якості, засвідчені підписом керівника/уповноваженої особи об'єкта безвиїзного нагляду/відповідальної особи небанківської фінансової групи із зазначенням його/її посади, ініціалів та прізвища, дати засвідчення та проставленням напису “Згідно з оригіналом”.

Сторінки (аркуші) копії документа, який передається об'єктом безвиїзного нагляду до Національного банку в паперовій формі та складається з двох і більше сторінок (аркушів), повинні бути пронумеровані, прошиті та на зворотному боці останнього аркуша такої копії в місці скріплення ниток наклеюється папір розміром 50 x 50 міліметрів і на ньому зазначається напис: "Пронумеровано та прошито ... арк." (зазначається кількість аркушів цифрами та словами) і проставляється відмітка про засвідчення копії документа в порядку, визначеному в абзаці першому пункту 20 розділу III цього Положення.

На лицьовому боці у верхньому правому куті першого аркуша копії документа проставляється відмітка "Копія".

21. Письмові пояснення, що надаються об'єктом безвиїзного нагляду Національному банку в паперовій формі, підписуються керівником/особою, яка виконує обов'язки керівника об'єкта безвиїзного нагляду/ відповідальної особи небанківської фінансової групи із зазначенням його/її посади, власного імені та прізвища, а також дати підписання пояснення.

22. Документи, складені іноземною мовою/копії, зроблені із зазначених документів, для подання Національному банку мають бути перекладені українською мовою (справжність підпису перекладача засвідчується нотаріально). Документи/копії, зроблені з документів, що складені іноземною та українською мовами одночасно, не перекладаються українською мовою.

23. Національний банк під час здійснення безвиїзного нагляду за небанківською фінансовою групою надсилає письмову вимогу у формі, визначеній у пункті 9 розділу III цього Положення, відповідальній особі небанківської фінансової групи. Письмова вимога надсилається цій особі з дотриманням вимог пункту 18 розділу III цього Положення.

Відповідальна особа небанківської фінансової групи забезпечує надання Національному банку інформації/пояснень/копій документів відповідно до пунктів 16, 17, 19, 20, 22 розділу III цього Положення.

24. Національний банк з метою обговорення питань, що виникають у межах здійснення безвиїзного нагляду, має право ініціювати проведення робочих зустрічей із власниками істотної участі, керівником/особою, яка виконує обов'язки керівника об'єкта безвиїзного нагляду/відповідальної особи небанківської фінансової групи, представником уповноваженого органу управління ЕКА, шляхом надсилання їм відповідного запрошення.

Запрошена особа має право брати участь у робочій зустрічі особисто/разом з уповноваженим представником/перекладачем або дистанційно за допомогою засобів аудіовізуального зв'язку. Визначений спосіб участі запрошеної особи, а також питання/підстави, які є предметом проведення робочої зустрічі, місце, час та спосіб її проведення зазначаються Національним банком у відповідному запрошенні.

Запрошення надсилається не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати проведення робочої зустрічі на електронну адресу або в паперовій формі на поштову адресу об'єкта безвізного нагляду.

Національний банк має право здійснювати аудіо- та відеозапис робочої зустрічі відповідно до законодавства України.

25. Національний банк за результатами здійснення безвізного нагляду:

1) у разі виявлення ознак, що свідчать про погіршення фінансового стану страховика/ЕКА/кредитної спілки, письмово попереджає страховика/ЕКА/кредитну спілку про такі ознаки для вжиття ним/нею заходів щодо поліпшення свого фінансового стану;

2) враховує отриману протягом безвізного нагляду інформацію під час оцінювання ступеня ризику від здійснення діяльності об'єктом безвізного нагляду (крім ЕКА) та/або рівня його суспільної важливості;

3) у разі виявлення порушень, визначених у частині першій статті 41 Закону про фінансові послуги, складає акт про правопорушення, а в разі виявлення інших правопорушень складає доповідну записку.

Форма акта про правопорушення/довідної записки визначається розпорядчим актом Національного банку;

4) у разі виявлення ознак здійснення об'єктом безвізного нагляду ризикової діяльності складає доповідну записку, в якій зазначається про наявність цих ознак.

Форма доповідної записки визначається розпорядчим актом Національного банку;

5) ініціює проведення позапланової інспекційної перевірки в разі наявності підстав, передбачених законодавством України;

6) ініціює застосування заходу впливу відповідно до нормативно-правового акта Національного банку з питань застосування заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг з урахуванням наслідків порушення та наслідків застосування таких заходів;

7) здійснює контроль за виконанням рішень Національного банку про застосування заходів впливу;

8) звертається до правоохоронних органів у разі виявлення ознак вчинення злочину;

9) невідкладно, але не пізніше 10 робочих днів повідомляє уповноважений орган управління ЕКА в разі виявлення підстав для застосування до ЕКА заходів впливу.

26. Об'єкт безвізного нагляду/відповідальна особа небанківської фінансової групи має право впродовж строку надання відповіді, визначеного у письмовій вимозі, надати Національному банку в порядку, передбаченому в підпункті 1 пункту 17 розділу III цього Положення, заперечення/пояснення щодо вчинених порушень, опис фактів, про вчинення яких зазначено в письмовій вимозі, та/або інформацію щодо самостійного усунення порушення та причин, що сприяли його вчиненню, документи/копії документів, що підтверджують самостійне усунення порушення, а також інформацію та підтвердні документи щодо вжитих заходів для попередження/недопущення вчинення виявлених порушень.

27. Національний банк розглядає та враховує заперечення/пояснення, надані об'єктом безвізного нагляду/відповідальною особою небанківської фінансової групи, з дотриманням вимог цього Положення під час прийняття рішення щодо застосування/незастосування заходів впливу до об'єкта безвізного нагляду з урахуванням вимог, визначених нормативно-правовим актом Національного банку про застосування заходів впливу у сфері державного регулювання діяльності на ринках небанківських фінансових послуг.